

SZAKDOLGOZAT

Berta Veronika
Gazdálkodási és menedzsment

Gödöllő
2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak

**A KRIPTOVALUTÁK HATÁSA A MAGYAR
LAKOSSÁG MEGTAKARÍTÁSI SZOKÁSAIRA**

Belső konzulens:	Dr. Thalmeiner Gergő egyetemi adjunktus
Készítette:	Berta Veronika NEPTUN kód: fwkk15 Levelező tagozat
Intézet/Tanszék:	Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Gödöllő

2025

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
1. A PÉNZÜGYI TUDATOSSÁG FOGALMA ÉS FONTOSSÁGA	8
1.1. Pénzügyi tudatosság	8
1.2. A megtakarítás és a befektetés.....	9
2. A MAGYAR LAKOSSÁG MEGTAKARÍTÁSI SZOKÁSAI	11
2.1. A háztartások megtakarítása Magyarországon	11
2.2. A kriptovaluták megjelenése a magyar lakosság megtakarítási portfóliójában.....	13
3. HAGYOMÁNYOS PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK MAGYARORSZÁGON	14
3.1. Bankbetét.....	14
3.2. Állampapír.....	15
3.3. Ingatlanbefektetés.....	15
3.4. Részvény.....	16
3.5. Önkéntes nyugdíjpénztár	16
3.6. Lakástakarék.....	17
3.7. Diákhitel	17
3.8. Lakáshitel	18
3.9. Személyi kölcsön.....	18
4. A DIGITALIZÁCIÓ HATÁSA A PÉNZÜGYI SZOKÁSOKRA.....	19
4.1. Digitális pénzügyi szolgáltatások megjelenése	19
4.1.1. Banki digitalizáció	21
4.2. Digitális pénztárcák elterjedése	22
4.2.1. Google Pay.....	23
4.2.2. Apple Pay.....	23
4.2.3. PayPal.....	23
5. A KRIPTOVALUTA, MINT ÚJ BEFEKTETÉSI LEHETŐSÉG	24
5.1. A kriptovaluták megjelenésének előzményei	24
5.2. Bitcoin	25
5.2.1. A Bitcoin gazdasági és társadalmi hatásai	26
5.3. Az altcoinok megjelenése.....	27
5.4. A kriptovaluták előnyei és hátrányai	29

6. A PRIMER KUTATÁS ÉS AZ EREDMÉNYEK.....	30
6.1. Kutatási kérdések.....	30
6.2. A kutatás körülményei.....	30
6.3. A kérdőív bemutatása	30
6.4. A kérdőív eredményei	31
6.4.1. Demográfiai adatok.....	31
6.4.2. Kérdések a megtakarítási szokásokkal kapcsolatban	33
6.4.3. Kriptovaluták iránti érdeklődés és ismeretek	41
6.4.4. A kriptovaluták hatása a megtakarítási szokásokra.....	46
7. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK.....	49
8. ÖSSZEFOGLALÁS	52
IRODALOMJEGYZÉK	53
Szakirodalom.....	53
Internetes források.....	55
TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	59
ÁBRÁK JEGYZÉKE	60
MELLÉKLETEK.....	61
Ábrák	61
Kérdőív.....	62
FÜGGELÉKEK	68

*„The world as we know
it is based on 20th century ideas and technology.”*

Michael Saylor

BEVEZETÉS

A pénzügyi világ talán még sosem ment át akkora átalakuláson, mint az utóbbi évtizedekben. Számptalan technológia, új pénzeszköz jelent meg, melyeknek folyamatos változásait egy átlagember sokszor aligha képes követni. Úgy gondolom, hogy egy megfelelő szintű pénzügyi tájékozottság alapvető képesség, melyet minden embernek fontos lenne elsajátítania élete során, lehetőség szerint minél hamarabb. Általa nemcsak életünket tudjuk sikeresen menedzselni, hanem észrevehetünk olyan lehetőségeket, amelyek mellett valószínűleg tudás híján elsétálnánk.

A Bitcoin, továbbá a kriptovaluták manapság már nagyrészt közismert fogalmak, számtalanszor hallani ezeket a kifejezéseket a hírekben, olvasunk róla, városi legendák keringenek sikeres befektetőkről, és nagy kockázatvállalásokról. Épp ezért keltette fel az én érdeklődésemet is. A kriptovaluták olyan digitális fizetőeszközök, amelyek lehetővé teszik, hogy a felhasználók az interneten keresztül egymásnak pénzt küldjenek közvetítő fél bevonása nélkül (Sallay – Csiszárík-Kocsir, 2024). Maga a „kriptovaluta” szó a Bitcoin megjelenésével került a köztudatba 2008-ban, és bár létrehozója Satoshi Nakamoto akkor még nem ezzel a meghatározással hivatkozott rá, az online közösségekben és a nyomtatott sajtóban is elterjedt az elnevezés (Pernice – Scott, 2021).

Ma Magyarországon rendkívül nehéz helyzetben vannak a pályakezdő fiatalok, az infláció és az árak rohamos emelkedése új kihívásokat állít elénk. Egyre nyilvánvalóbb az is, hogy csupán a hagyományos megtakarítási formákkal nem feltétlenül leszünk képesek megalapozni jövőnket, így szükségünk van a nyitott gondolkodásra és új lehetőségek keresésére.

A 2024-es, Nashville-ben tartott Bitcoin Konferencián Michael Saylor amerikai vállalkozó és cégvezető az infláció és a pénzügyi rendszer átalakulásának kérdéseiről beszélt. Előadásában azt hangsúlyozta, hogy a hagyományos 20. századi pénzügyi modellek, amelyekre máig hagyatkozunk, egyre kevésbé működőképeseek a 21. században. Rámutatott arra is, hogy a digitális eszközök, különösen a Bitcoin, milyen szerepet tölthetne be egy új pénzügyi rendszerben (Saylor, 2024). Számomra ez az előadás szolgált inspirációként, ezért választottam a konferencia nyitómondatát szakdolgozatom indításához is. Úgy gondolom, hogy Michael Saylor kijelentése nemcsak a globális gazdaságra, hanem a fogyasztók pénzügyi gondolkodására is érvényes. Elég csak arra gondolni, hogy még mindig hajlamosak vagyunk ragaszkodni a kézzelfogható pénzeszközökhöz és fenntartásokkal kezelni a digitális megoldásokat.

Amiatt döntöttem szakdolgozatom témája mellett, mivel én magam is érdeklődöm a téma iránt, aktuálisnak gondolom, és kutatásom segíthet egy általános képet festeni arról, hogy a magyar lakosság 2025-ben hogyan viszonyul a kriptovalutákhoz. Megfigyelhető, hogy Magyarországon egyre növekvő nyitottsággal kezelik az alternatív befektetési lehetőségeket. Ezt 2025 nyarán a legnagyobb kriptotőzsde, a Binance is alátámasztotta. Közép- és kelet-európai partnereinek tartott előadásán arról tartott beszámolót, hogy a régió belül Magyarországon nőtt leginkább a kripto felhasználók közössége az elmúlt két évben (Kripto Akadémia, 2025). Tehát személyes tapasztalataimat nemcsak hiteles, de időszzerű források is igazolják, amelyek megerősítik a témaválasztás relevanciáját és a kutatás indokoltságát.

Dolgozatom célja, hogy kiderítsem, milyen megtakarítási attitűdök jellemzik a magyar lakosságot. Ugyanakkor megvizsgálom, milyen szintű ismerettel rendelkeznek a magyar emberek a kriptovalutákról, és ez hogyan befolyásolja a megtakarítási döntéseiket. Továbbá szeretném feltérképezni, milyen demográfiai tényezőkkel (pl. nem, kor, oktatás, jövedelem) áll összefüggésben az, hogy egy magyar fogyasztó a kriptovaluták használata mellett dönt. Hipotéziseimet is e kérdések mentén alakítottam ki, melyeket az általam készített kérdőív eredményeivel fogok igazolni vagy cáfolni.

- *H1: Első hipotézisemként azt feltételezem, hogy hazánkban a lakosság nagy része inkább azokat a hosszútávú befektetéseket, illetve megtakarítási formákat részesíti előnyben, amelyek alacsony kockázattal járnak.* Véleményem szerint ez a hozzáállás általánosan elterjedt Magyarországon, mivel az emberek kevésbé tájékozottak a lehetőségekről, illetve nem is feltétlenül igénylik, inkább csak az a céljuk, hogy megtakarított pénzük biztonságban legyen, az ne veszítsen értékéből.
- *H2: Második hipotézisemet a lakosság és a digitális szolgáltatások kapcsolatára vonatkoztattam, mivel úgy gondolom, a magyarok többsége már inkább az online ügyintézés preferálja.* Számtalan pénzügyi információ érhető el az interneten, ráadásul a pénzintézetek és az állami intézmények egyaránt támogatják az online ügyintézés elterjedését és alkalmazását. A mobilbankon keresztül, illetve online tőzsde oldalakon is végezhető befektetések otthonról.
- *H3: Harmadik hipotézisemben már rátértem a kriptovalutákra, ahol azt vizsgáltam, hogy a fiatalabb korosztály nagyobb eséllyel fektet az említett digitális eszközökbe, mint az idősebb korosztály.* Tapasztalataim azt mutatják, hogy az idősebbek kevésbé nyitottak az új befektetési lehetőségek felé, míg a fiatalokéakra kockázattűrő attitűd jellemzőbb.

- *H4: Negyedik hipotézisem szintén a befektetési hajlandóságnál maradva arra vonatkozik, hogy hazánkban magasabb jövedelem mellett nagyobb arányban fektetnek be, mint az alacsonyabb jövedelem mellett. Ha valaki alacsony jövedelemmel rendelkezik úgy gondolom, hogy lehetőség szerint nem kockáztatja megtakarított pénzét.*
- *H5: Végül az ötödik hipotézisem szerint, úgy gondolom, hogy a kriptovaluták más befektetési szemléletmódot igényelnek, és ebből fakadóan a felhasználóik pénzügyi viszonyulása is eltérő a hagyományos befektetőktől. Egyrészt a kriptovaluták volatilitása magasabb kockázattűrést igényel, másrészt a befektető közvetlenül felel vagyonaért.*

A következőkben beszélek a pénzügyi tudatosságról (1. fejezet), megvizsgálom a megtakarítási szokásokat Magyarországon (2. fejezet), kitérek hagyományos pénzügyi eszközökre (3. fejezet), a digitalizációra (4. fejezet), valamint a kriptovalutákra (5. fejezet). A szakirodalom igazolásához saját kutatásban mutatom be az eredményeket (6. fejezet), továbbá tárgyalom az általános vélekedést a kriptovalutákkal kapcsolatban, illetve kitérek annak a rétegnek a vizsgálatára is, amelynek már van tapasztalata kriptovalutákkal.

1. A PÉNZÜGYI TUDATOSSÁG FOGALMA ÉS FONTOSSÁGA

Mielőtt dolgozatomban rátérnék a kriptovalutákra, és az általuk gyakorolt hatásokra a magyar lakosság szemszögéből, tárgyalom a pénzügyi tudatosságot, amely elengedhetetlen, ha ezeket a pénzügyi eszközöket kívánjuk használni. Továbbá ebben a részben foglalkozni fogok a megtakarítás és a befektetés fogalmával, valamint azok jelentésbeli és funkcionális különbségeivel.

1.1. PÉNZÜGYI TUDATOSSÁG

A pénzügyi tudatosság azt jelenti, hogy a jelenlegi pénzügyi döntéseink során figyelembe vesszük a jövőbeli kihívásokat és lehetőségeket, de eközben fel is készülünk az előre nem látható helyzetekre. Az, hogy a pénzügyeinket úgy menedzseljük, hogy váratlan események esetén is legyen egy már kidolgozott tervünk a kiadásokra, jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy megteremtjük magunknak az anyagi biztonságot. Az anyagi biztonság nem csupán a létfenntartásról és az alapvető szükségletek kielégítéséről szól, hanem lehetőséget biztosít számunkra a minőségi életvitelhez.

A pénzügyi tudatosság viszont nemcsak azt jelenti, hogy előre tekintünk, hanem hogy tisztában vagyunk az alapvető pénzügyi lehetőségeinkkel, a pénzügyi fogalmakkal és jelenségekkel, amik hatással lehetnek ránk, akár pozitív vagy negatív értelemben. Ismerjük az országunkban fennálló gazdasági körülményeket, törvényeket és szinten tartjuk a tudásunkat, naprakészek vagyunk az információkról.

A pénzügyi tudatossággal a tudomány már az 1960-as években elkezdett foglalkozni. Az első átfogó cikkek egyike volt Herbert Mahlon Jelly 1958-ban készült doktori disszertációja, amelyet később egyre több kutatás követett. Eleinte elsősorban az angolszász országokra koncentráltak, és főképp azzal foglalkoztak, miként lehet a pénzügyi termékeket hatékonyan eljuttatni a fogyasztókhoz. Az angolszász megközelítésben a „financial literacy”, a „financial education” vagy a „financial knowledge” szavakkal utalnak a pénzügyi tudatosságra, illetve a pénzügyi kultúra fogalmakra (Szóka, 2021). Viszont a szakirodalomban nincs egységesen elfogadott definíció, hanem mindig az adott megközelítéshez igazítják annak megfogalmazását. A pénzügyi tudatosság tulajdonképpen a pénzügyi kultúra szinonimájaként használatos, melybe beletartozik pl. a pénzügyi ismeretek megszerzése, a pénzügyekben való jártasság és tapasztalat, valamint a pénzügyi készségek. A fogalom pontosabb meghatározásához hazánkban a Magyar Nemzeti Bank (MNB) szolgál a leghitelesebb forrásként, szerintük „A pénzügyi ismeretek és képességek olyan szintje, amelynek segítségével az egyének képesek a tudatos és körültekintő döntéseikhez szükséges alapvető pénzügyi információkat azonosítani,

majd azok megszerzése után azokat értelmezni, és ez alapján döntést hozni, felmérve döntésük lehetséges jövőbeni pénzügyi, illetve egyéb következményeit” (Hergár et al., 2024). Tehát az általam képviselt nézőpont és vélekedés a fogalomról jelentős hasonlóságokat mutat a szakirodalom álláspontjával.

1.2. A MEGTAKARÍTÁS ÉS A BEFEKTETÉS

Ha tudatosan akarjuk kezelni a pénzügyeinket, akkor először számba kell vennünk a lehetőségeinket, és reális célokat kell kitűznünk. A megtakarítás a legfontosabb pillére ennek, így erről is rendkívül fontos szót ejteni. A Magyar Nemzeti Bank úgy fogalmaz, hogy „a megtakarítás a jövedelemnek az a része, amelyet nem költenek el fogyasztási célokra” (MNB, 2024/a).

Általában a fogyasztók bevétele a munka által szerzett jövedelemből képződik, így a megtakarítás is. A megtakarítás azt jelenti, hogy a jövedelmünk egy részét félretesszük, hogy majd a jövőben igénybe tudjuk venni, akkor is, ha még egyelőre nem tudjuk mire fogjuk felhasználni. Ez biztonságérzetet is ad számunkra, így, ha bármilyen nem várt helyzet áll elő, saját magunknak tudjuk finanszírozni ezeket a költségeket és nem kell külső segítséget kérnünk. Ha megtakarításról beszélünk, akkor azt úgy értjük, hogy a bevételeink egy részét biztonságba helyezzük, próbáljuk elszigetelni a kockázatoktól, igazából az a célunk, hogy az értéke hosszútávon fennmaradjon és ne változzon negatív irányba. A megtakarítás képzése számos okból lehet indokolt és kiemelt jelentőségű, az alább felsorolt helyzeteket emeli ki az OTP Bank:

- Felnőtté válás támogatása: fiatal felnőttként az élet megalapozásához fontos pénzt félretenni, hiszen egy saját lakás, autó vásárlása előbb vagy utóbb sor fog kerülni. De beszélhetünk az egyetemi tanulmányok finanszírozásáról, esküvőről és utazásokról is.
- Családalapítás: egy saját háztartás kialakításához szintén jelentős megtakarításra lehet szükség. A házfelújításon, illetve építkezésen túl gondolni kell váratlan kiadásokra is melyek ilyenkor felmerülhetnek, továbbá egy esetleges hiteligény jóváhagyásánál is jelentős befolyásoló tényező lehet, mennyi önerő áll rendelkezésre.
- Gyermek támogatása: a megtakarítást elkezdeni érdemes minél előbb, hiszen a saját jövőnkön kívül, a gyermekek gondoskodása is aktuálissá válhat. Ezen felül nem szabad elfeledkezni nyugdíjas éveink felkészüléséről sem.

- Nyugdíjasként: a gyermekek és unokák támogatásán túl fontos lehet egészségmegőrzésre szánt eszközökre, programokra megtakarítani, továbbá jövedelempótlás céljából is rendkívül hasznos lehet (OTP Bank, 2025).

Ha elköteleztük magunkat a pénzügyi tudatosság és a megtakarítási stratégia mellett, akkor gyakran felmerül az a jelenség, hogy a megtakarításunkat szeretnénk valamilyen formában befektetni, hogy az megtérüljön. Housel szerint „minden befektetés egyik első lépése a megtakarítás, mivel a megtakarítással hozzuk létre befektetendő tőkénket” (Housel, 2021). Ezzel szemben a befektetés olyan pénzügyi műveletként értelmezhető, amely során anyagi erőforrásokat helyezünk el valamilyen eszközben, azzal a szándékkal, hogy egy meghatározott idő alatt hozamot érjünk el. Ez az időtáv lehet rövid-, közép- vagy hosszútáv. A modern szemlélet alapján ez azt jelenti, hogy egy jelenlegi pénzösszeget cserélünk fel valamilyen jövőbeli pénzre. A befektetés történhet valamilyen pénzügyi eszközbe, mint az állampapír, részvény vagy kötvény, de számos fizikai értéket képviselő javak is léteznek, ilyen pl. az ingatlan, nemesfém, esetleg műtárgyak. Vékony a határ a megtakarítás és a befektetés között, de ami mindenképp fontos különbség, az a kockázatkezelés (Tachscherer – Benedek, 2019). Hiszen, ha van egy bizonyos összeg, amit vészhelyzetre szánunk, akkor azt nem feltétlenül akarjuk kockáztatni. Ami itt a legfontosabb szempont lehet, hogy olyan módon tároljuk a pénzünket, hogy az megőrizze értékét, és ellenálljon pl. az inflációnak, de közben bármikor hozzá lehessen férni. Ha pénzünket fizikálisan, csupán egy malacperselyben tároljuk, az hosszútávon nem fogja megérni, másrésztől nem is a legbiztonságosabb. A pontos célok meghatározása után célszerű eldönteni, hogy pénzünket megtakarítani, vagy befektetni szeretnénk.

2. A MAGYAR LAKOSSÁG MEGTAKARÍTÁSI SZOKÁSAI

Szakdolgozatom ezen részében a magyar lakosság megtakarítási szokásaival fogok foglalkozni, továbbá kitérek a megtakarítási hajlandóságra, értékelem a pénzügyi eszközök eloszlását a lakosság körében, illetve beszélni fogok arról is, hogy hazánkban mennyire elterjedt a kriptovaluta használata.

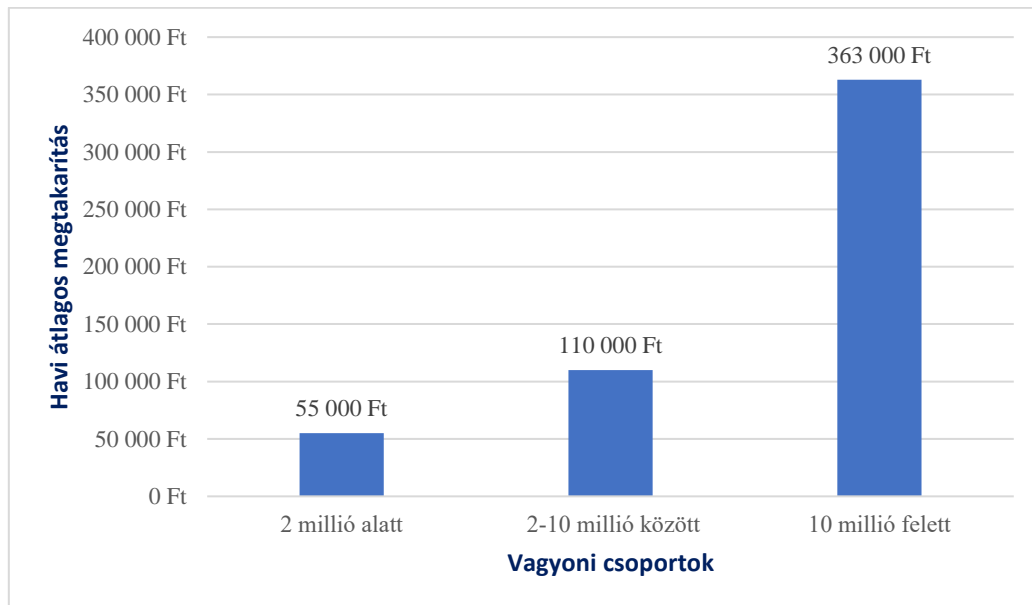
2.1. A HÁZTARTÁSOK MEGTAKARÍTÁSA MAGYARORSZÁGON

A Központi Statisztikai Hivatal 2025 januári adatai alapján Magyarországon a teljes munkaidőben dolgozók bruttó átlagkeresete 668 100 forint, a nettó átlagkereset pedig 459 000 forint volt (KSH, 2025). 2024 év végén a számítások alapján a hazai háztartások pénzügyi eszközeinek állománya meghaladta a 111 200 milliárd forintot (VG, 2025). Ezek az értékek első pillantásra túlzónak tűnhetnek, de mivel átlagértékekről van szó, ezért nem derül ki belőlük pontosan a kereset, illetve a megtakarítás eloszlása. Ha kiemelünk a lakosságból 9 embert, akiknek egyenként 1 millió forint megtakarításuk van, viszont melléjük teszünk egy 200 millió forint megtakarítással rendelkező lakost, akkor a vizsgált 10 személynek átlagosan kijön, hogy 20,9 millió forint megtakarítása van. Tehát jelentősen torzítja a valóságot, ha csak az átlagot vizsgáljuk (Süle-Szigeti, 2024/a).

Az Európai Központi Bank statisztikai adatai alapján Magyarországon a pénzügyi megtakarítások jelentős része a társadalom leggazdagabb tizedének birtokában van, különösen a kötvényekbe és befektetési alapokba történő elhelyezés tekintetében. A bankbetétekből a lakosság leggazdagabb tizedének 44% a részesedése. A Központi Statisztikai Hivatal 2022-es népszámlálási adatai szerint Magyarországon körülbelül 4 millió háztartásból áll a lakosság, így egy jövedelmi decilis hozzávetőleg 400 ezer háztartást foglal magában. Ebből kiindulva meghatározható, hogy a legvagyonosabb tizedbe tartozó háztartások átlagosan mintegy 15 millió forintnyi bankbetéttel rendelkeznek, míg a társadalom alsó 50 százalékának esetében ez az érték megközelítőleg csak 1,3 millió forint háztartásonként. A kötvények 77 százaléka szintén a leggazdagabb réteg kezében van. Bár az utóbbi években egyre inkább elterjedt hazánkban a kötvénybe való befektetés (jellemzően a magyar állampapír), a bankbetétekkel szemben itt már jóval nagyobb egyenlőtlenségek mutatkoznak. A lakosság alsó 70 százaléka mindössze 6 százalékot birtokol a kötvényállományból. A befektetési alapnál láthatók a legszélsőségesebb számok, 2023-ban 92 százalék koncentrált a leggazdagabb tized tagjai között! Az élet- és nyugdíjbiztosítások esetében tapasztalható már kiegyensúlyozottabb arányok (Süle-Szigeti, 2024/b). Az MBH Bank idén egy friss kutatásban újra megvizsgálta a magyar lakosok megtakarításait, amelyből kiderült, hogy havonta átlagosan 91 ezer forintot

tesznek félre. Az átlagértékekből fakadó torzításokat pedig azzal a módszerrel próbálták kiküszöbölni, hogy három csoportra osztották a megkérdezetteket (Vörös, 2025).

1. ábra: A megtakarítás átlagos alakulása a vagyoni helyzet szerint

Forrás: MBH Befektetési Bank, Bankmonitor.hu, 2025. 06. 16.¹

Ahogy a Bankmonitor adatai alapján szerkesztett 1. ábráról is leolvasható, a 2 millió alatti, a 2-10 millió közötti, illetve a 10 millió feletti megtakarítással rendelkező lakosokat vizsgálták. Akik 2 millió forint alatti megtakarítással rendelkeznek, ők teszik ki a válaszadók 45%-át, vagyis a többség ennek a csoportnak a része. Átlagosan 55 ezer forintot tudnak megspórolni havonta, amelyet a folyószámlán vagy készpénzben tárolnak. Természetesen mivel ez egy átlagérték a megtakarítások eloszlásában lehetnek nagyobb különbségek, akár negatív, akár pozitív irányban. Ha azt a csoportot vesszük, akik 2 és 10 millió forint közötti megtakarítással rendelkeznek, már nagyobb eltérések mutatkozhatnak, de ha az átlagot vesszük, akkor ők 110 ezer forintot képesek havonta félretenni. Ebben a sávban figyelhető meg a klasszikus megtakarítók, illetve a befektetők közötti átmenet, a csoport tagjai között vannak, akik alapszinten kezelik a pénzügyeiket, ám egy részük már komolyabb megtakarítási, akár befektetési portfólióval is rendelkezik. A 10 millió feletti megtakarítók között már havonta 363 ezer forint a megspórolt összeg. Jellemzően többféle pénzügyi eszközzel rendelkeznek, mint pl. állampapír, befektetési alapok, továbbá részvények, de ebben a csoportban is sokan megtakarítással rendelkeznek inkább, mint befektetésekkel (Vörös, 2025).

¹ <https://bankmonitor.hu/mediatar/cikk/havi-91-ezer-forint-megtakaritas/>

Hullámzó, és sokszor teljesen eltér egyénenként a pénzügyi tudatosság mértéke. A Magyar Nemzeti Bank 2024-ben egy átfogó felmérést készített a magyarok pénzügyi egészségéről, amely jól alátámasztja az általam leírt tapasztalatokat. 2024 őszén az MNB Pénzügyi Egészség Index, amely 0-100 pontig terjedően osztályoz, 53 pontot mutatott, azaz közepes szintet. Ezen belül több mérés, illetve statisztika is készült, de ami a leginkább igazolja, mennyire alacsony a megtakarítás mértéke Magyarországon, az a „Megtakarítási képesség és törekvés” alindex, ahol 48 pontot ért el hazánk. Ez annyit tesz, hogy a megkérdezettek közül csupán 19 százalék érzi úgy, hogy teljesen vagy eléggé sikerült felkészülnie pénzügyileg a nyugdíjas évekre, 53 százalék azonban úgy gondolja, nem tud. Emellett 49 százalék megpróbál rendszeresen félretenni, mintegy 30 százalék azonban nem tud és nem is próbál rendszeresen megtakarítani (MNB, 2024/b). Ezek az adatok szintén igazolják Magyarországon a pénzügyi tudatosság, valamint a vagyoni helyzet berkeiben megfigyelhető egyenlőtlenségeket. Ugyanakkor mindenképp biztató fejleményként értékelhető, hogy egy 2025 első negyedében készült felmérés eredményei szerint mérsékelt növekedés figyelhető meg a megtakarítást tervezők arányában (MNB, 2025/a).

2.2. A KRIPTOVALUTÁK MEGJELENÉSE A MAGYAR LAKOSSÁG MEGTAKARÍTÁSI PORTFÓLIÓJÁBAN

Ahogy az előző részben vizsgált statisztikákból is kiderül, a magyar lakosság többsége inkább megtakarítónak vallja magát, mint befektetőnek. Ebből fakadóan jogos lenne az a feltételezés, hogy hazánkban rendkívül alacsony a kriptovalutákkal foglalkozók közössége.

A világon több mint 560 millió ember használ, illetve birtokol kriptovalutát (TripleA, 2024). Viszont meglehetősen kevés hiteles adat áll rendelkezésre annak megállapítására, hogy jelenleg Magyarországon a lakosság hány százaléka rendelkezik kriptovalutával (Tachscherer – Benedek, 2019). Az egyik legnevesebb kriptovaluta fizetési szolgáltató, a TripleA 2023-as adatai alapján hazánkban több mint 100 ezer kripto felhasználóról tudunk. Azóta persze ez a szám drasztikusan emelkedhetett. Az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat számításai alapján az Európai Unió legszegényebb állama Magyarország. Hazánkban fogyasztanak a legkevesebbet a háztartások, egész pontosan az Európai Unió fogyasztási átlagának mindössze 72 százalékát érjük el. Ennek ellenére a legfrissebb felmérések szerint a régió belül Magyarországon tapasztalható a legnagyobb mértékű növekedés a kriptovaluták iránt érdeklődők közösségében. A vizsgált országok rangsorában hazánk 98%-os növekedéssel az első helyen végzett, megelőzve többek között Csehországot, Szlovákiát és Észtországot (Kripto Akadémia, 2025).

3. HAGYOMÁNYOS PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK MAGYARORSZÁGON

Magyarországon számos pénzügyi eszköz áll rendelkezésre, ám érdemes megjegyezni, hogy ezeket eltérő kockázati szintek, illetve hozamkilátások jellemzik. Használatuk attól függ, hogy egy adott pénzügyi eszközzel milyen céljaink vannak, vagyis pénzünket megtakarítani, illetőleg befektetni kívánjuk, valamint milyen időtávban gondolkodunk.

Az egyének és vállalkozások vagyona megtestesülhet egyrészt materiális eszközökben, másrészt különböző pénzügyi eszközök formájában (Samuelson – Nordhaus, 2016). A materiális javak kategóriájába sorolhatók például az ingatlan, továbbá termelőeszközök (pl. gépek, berendezések). Ezzel szemben a pénzügyi eszközök olyan papíralapon vagy digitálisan létező gazdasági jogviszonyokat megtestesítő instrumentumok (pl. készpénz, részvények, kötvények stb.), amelyek értéket hordoznak, és a tulajdonos számára jövőbeli pénzügyi előnyöket biztosítanak a birtoklás vagy használat során, legyen az egyszeri, akár ismétlődő alkalom. Elsődleges szerepük, hogy lehetővé tegyék az érték megőrzését. Továbbá beszélhetünk még a pénzügyi kötelezettségekről is, amelyek akkor jönnek létre, amikor egy gazdasági szereplő tartozással rendelkezik és köteles fizetést teljesíteni egyszeri vagy több részletben a hitelező felé, ilyen például a diákhitel, vagy a személyi kölcsön.

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek legfőbb típusai a következők:

- Készpénz és betétek,
- Adósságpapírok,
- Hitelek,
- Részvények és befektetési jegyek,
- Biztosítási, nyugdíj- és garanciarendszerek,
- Egyéb követelések és tartozások (Eurostat, 2024).

A következő alfejezetekben bemutatom bővebben is az általam említett pénzügyi eszközöket, továbbá kitérek bizonyos materiális javakra is, melyeknek taglalása témám szempontjából fontos lehet. Célom az, hogy összegezzem a megtakarítási, és befektetési lehetőségeket, azok közül is a legelterjedtebbeket. Valamint kitérek röviden a hitelekre is, mivel hosszútávon hatással lehetnek a pénzügyi helyzetre, a kockázatvállalásra, valamint a jövőbeli likviditásra.

3.1. BANKBETÉT

Korábban már beszéltem arról, hogy ha rendelkezünk valamilyen megtakarított pénzügyi eszközzel, akkor azt érdemes kamatoztatni, hogy megőrizzük értékét hosszútávon. A

bankbetét az egyik legegyszerűbb módja ennek. A Magyar Nemzeti Bank úgy fogalmaz, hogy a „betét a banknál forint- vagy devizaalapú betétszámlán vagy betéti okirat ellenében elhelyezett pénzösszeg, melyre a bank – előre meghatározott módon – kamatot fizet (MNB, 2024/c).”

Elmondható, hogy aki megtakarítási stratégiájában a kiszámíthatóságot és a biztonságot tartja szem előtt, annak mindenképp előnyös bankbetétbe helyezni félretett pénzét, hiszen alacsony kockázat jellemzi, cserébe pedig mérsékelt, de biztos nyereséget hoz. Amennyiben az felhasználó a lejárat napjáig nem veszi igénybe a lekötött összeget, akkor jogosult lesz az előre meghatározott kamat jóváírására. Nemcsak különböző betét típusok, hanem banki ajánlatok között is válogathatunk, így célszerű tájékozódni melyik mellett döntünk (MNB, 2024/c).

3.2. ÁLLAMPAPÍR

Ha alacsony kockázati szintű befektetési formát keresünk, akkor az állampapír tekinthető a legjobb választásnak a hazai piacon, mivel a befektetések mögött a Magyar Állam vállal felelősséget (Magyar Államkincstár, 2024/a).

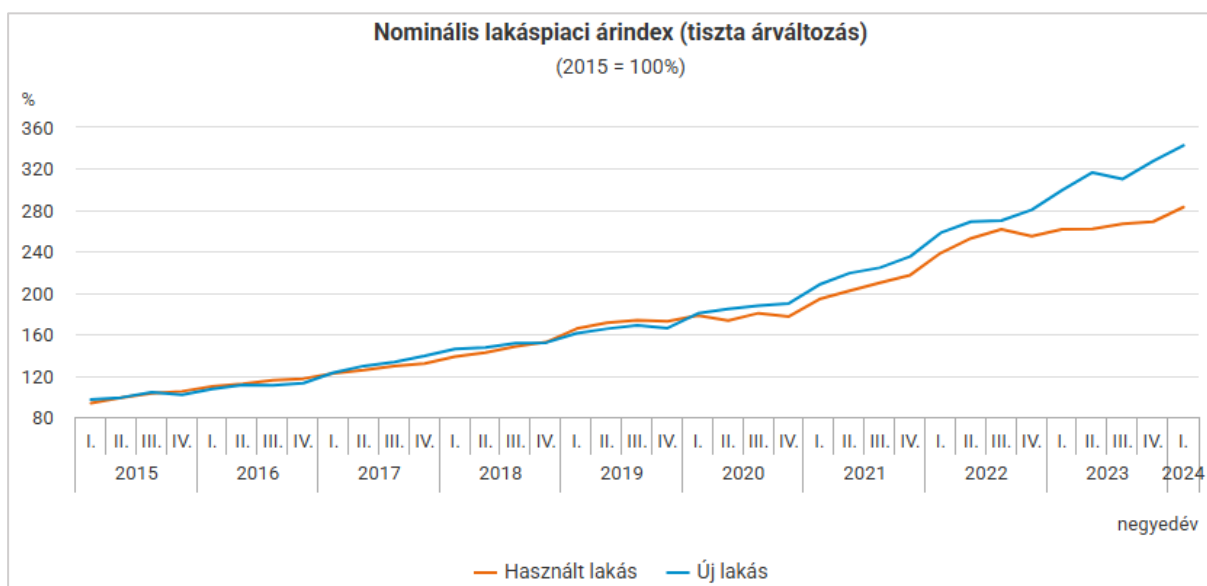
Az állampapírok olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek Magyarországon az állam által kerülnek kibocsátásra, és kizárólagosan a Magyar Államkincstár jogosult forgalmazásukra. Állampapír vásárlásával gyakorlatilag kölcsönt nyújtunk az államnak egy előre meghatározott időre és kamatra. A meghatározott idő alatt futamidő értendő, amely alapján megkülönböztethető 1 éves vagy annál rövidebb lejáratú kincstárjegy, illetve 1 évnél hosszabb lejáratú államkötvény (Magyar Állampapír, 2024/b).

3.3. INGATLANBEFEKTETÉS

Összességében elmondható, hogy Magyarországon a legnépszerűbb és legkeresettebb befektetési forma az ingatlanbefektetés, mivel az ingatlan önmagában nemcsak mint befektetésként létezik, hanem a családok számára otthonteremtés helyszíne. Ingatlanra mindig is szükség volt és a jövőben is szükség lesz, a lakosság ingatlan vásárlás iránti törekvése pedig erre alapoz. Ezenfelül jelentős befolyásoló tényező a lakások értékálló jellege, valamint alacsony kockázati szintje (Várgedő, 2023).

Ha megvizsgáljuk az utóbbi évek lakásárindex alakulását, akkor egyértelműen látható, hogy nem alaptalan a lakosság vélekedése, mivel jelentős növekedés tapasztalható mind a használt, mind az új lakások piacán (2. ábra).

2. ábra: A lakásárak alakulása 2015-ös évi fix bázison

Forrás: KSH (2024)²

3.4. RÉSZVÉNY

A részvény olyan értékpapír, amelyet részvénytársaságok bocsátanak ki alapításkor, illetve alaptőkékjük felemelésekor, amely a társaság tőkéjének egy adott hányadát jelenti. Ha egy befektető részvényt vásárol, azzal tőkét biztosít a vállalat számára, cserébe pedig a részvényes tulajdonjogokhoz jut a részvény névértékének arányában. Birtoklás esetén jogosultságot biztosít osztalék kifizetésére, amely egyfajta részesedés a nyereségből. A részvények specifikuma, hogy nem rendelkeznek meghatározott lejáratú idővel, ugyanakkor magas fokú likvid befektetési formának minősülnek a másodlagos piaci kereskedések révén. A részvénytársasági forma korlátolt felelősségű, vagyis ez azt jelenti, hogy a részvény tulajdonosok csak azzal a tőkével felelnek a társaság adósságaiért, melyet befizettek, így legfeljebb a befektetett pénzüsszeget veszíthetik el (Andor, 2018).

3.5. ÖNKÉNTES NYUGDÍJPÉNZTÁR

A jövőnkbe való befektetésről sem szabad megfeledkeznünk, vagyis arról, hogy felkészüljünk nyugdíjas éveinkre. Az önkéntes nyugdíjpénztár egy olyan megtakarítási lehetőség, amely elősegíti a nyugdíjas évek anyagi biztonságának megerősítését, lényege az egyszerű kezelhetőség, rugalmasság, illetve örökölhetőség, vagyis az évek során félretett pénzüsszeg minden esetben megtérül. A rendszer alapját az képezi, hogy a felhasználók rendszeres, vagy akár esetenkénti befizetésekkel, továbbá munkavállalói hozzájárulással

² <https://www.ksh.hu/s/kiadvanyok/lakaspiaci-arak-lakasarindex-2024-i-negyedev/index.html>

képeznek saját névre szóló számlán pénztartalékot, majd a nyugdíjkorhatár elérésekor jogosulttá válnak az összeghez való hozzáféréshez. Az MNB hivatalos oldalán azt ajánlja, hogy minél előbb érdemes elgondolkodni ezen lehetőség kihasználásán, hiszen minél hamarabb válik valakiből pénztártag, annál nagyobb megtakarítás képezhető, melyet aztán nyugdíj kiegészítésre lehet majd később felhasználni (MNB, 2024/d).

3.6. LAKÁSTAKARÉK

A lakástakarékpénztári megtakarítás közép- vagy hosszútávú célokat támogat lakhatással kapcsolatban. Hasonlóan az önkéntes nyugdíjpénztárhoz, itt is konkrét céllal képződik pénztartalék, mely ebben az esetben azoknak nyújt jelentős segítséget, akik ingatlant szeretnének vásárolni vagy már a birtokban lévő lakást szándékozzák felújítani a közeli jövőben. Bár az így keletkező megtakarítás felhasználásának vannak feltételei, ezeket tudomásul véve tulajdonképpen nagyrészt inkább előnyünk származhat belőle, ha később ingatlannal kapcsolatos kiadásokra kerülne sor. A megtakarítási időszakban minden hónapban növekszik a pénztartalék, melynek végét a kiutalási időszak zárja. A lakástakarékpénztár ilyenkor részletes tájékoztatást küld a tagoknak, melyben pontosan közlik a pénzösszeg felhasználásának részleteit, illetve határidőit. Fontos, hogy a kiutalási időszakot nem kötelező azonnal elfogadni. Előfordulhat például az is, hogy az összegyűjtött összeg nem elegendő céljaink megvalósításához, ebben az esetben lakáskölcsön felvételével kombinálható a kettő. Ha a kiutalás elfogadását kezdeményezzük, akkor a kifizetést megelőzően, illetve a kifizetést követően a meghatározott időn belül igazolni kell a lakáscélú felhasználást ingatlannal, illetve lakással kapcsolatos dokumentumokkal (Kremmer – Pöszmet, 2022).

3.7. DIÁKHITEL

A banki hitelektől eltérően a diákhitel konkrétan felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak lett kifejlesztve tanulmányaik támogatására, ezért számos olyan tulajdonsággal rendelkezik, amely más hitelekről nem mondható el. Ilyen például az a szempont, hogy a diákhitel esetében nincs hitelbírálat, bárki számára elérhető, ezen felül rugalmasan módosítható az igényelt összeg, továbbá rejtett költségektől mentes. Általában minden hitel kérdéses pontja a törlesztés, itt a diákhitel esetében a diákok érdekeit nézve csak a hallgatói jogviszony megszűnését követően kell elkezdni a visszafizetést, valamint az is fontos, hogy a törlesztő részletek igazodnak az aktuális jövedelemhez, csökkentve a terhelést (Diákhitel, 2025).

A diákhitelen belül megkülönböztetjük a Diákhitel1, Diákhitel2 illetve Képzési Hitel nevezetű hiteleket. A Diákhitel1 szabad felhasználású, amely bármire elkölthető, nincs

lekorlátozva, ezzel szemben a Diákhitel² illetve Képzési Hitel egyedül a tanulmányi tandíj kifizetésére használható fel (Diákhitel, 2022).

3.8. LAKÁSHITEL

A lakáshitel, vagy pontosabb nevén ingatlan célú hitelek szerepe, hogy támogatást nyújtsanak az ingatlannal kapcsolatos kiadásokban, legyen az új, illetve használt ingatlan vásárlása, felújítása, bővítése, fejlesztése, továbbá új ingatlan építése, melynek nem kell feltétlenül lakhatás céljából készülnie (pl. garázs).

Három kategóriába lehet sorolni az ingatlan célú hiteleket:

- Államilag támogatott lakáscélú hitelek,
- Támogatás nélkül nyújtott, piaci kamatozású lakáscélú hitelek,
- Nem lakáscélú hitelek (MNB, 2025/b).

Elmondható, hogy a lakáshitelek jelentős segítséget tudnak nyújtani a fiatalabb korosztálynak is. Bár több fajta hitel is létezik, melyek különböző feltételekkel igényelhetők, más-más célt támogatva, a saját helyzetemből kifolyólag szeretném kiemelni az Otthon Start Lakáshitelt, amely 2025 szeptemberétől érhető el első lakásvásárlók számára, olyan kedvező feltételek mellett, mint pl. a fix 3%-os kamat (Bankmonitor, 2025).

3.9. SZEMÉLYI KÖLCSÖN

Végezetül a személyi kölcsönről szeretnék írni, amely gyakran alkalmazott pénzügyi eszköz a lakosság körében. Az esetek többségében a személyi kölcsön nincs konkrét célhoz kötve, vagyis bármire felhasználható, amelyre az igénybevevőnek éppen szüksége van. Célhoz kötött személyi kölcsönök is léteznek, ezek közé sorolható pl. az autóvásárláshoz felhasználható kölcsön. A felhasználó forintban tudja igényelni, amelynek összege 40 ezer forinttól akár 15 millió forintig is terjedhet. Futamidő tekintetében rugalmas, elérhető rövidebb, illetve hosszabb törlesztésben, általában 12-84 hónap (MNB, 2024/e).

4. A DIGITALIZÁCIÓ HATÁSA A PÉNZÜGYI SZOKÁSOKRA

Az előző fejezetben áttekintettem azokat a pénzügyi eszközöket, illetve megtakarítási és befektetési formákat, amelyek a magyar lakosság körében elterjedtek, valamint a későbbiekben majd a kutatási részben is említésre fognak kerülni. A következőkben viszont kitérek egy kiemelt folyamatra, amely jelentős változásokat eredményezett a pénzügyi világban. Ha pénzügyi szokásokról beszélünk, akkor mindenképp fontos szót ejteni a digitalizáció jelenségéről, nélküle nem igazán lehetne beszélni a kriptovalutákról sem, ugyanis e kettő kéz a kézben jár. A digitális forradalomként emlegetett korszakban élünk, amely a későbbi évtizedeket alapjaiban fogja átformálni, ennek hatásait pedig már napjainkban is érezzük. A mérleg nyelve egyre inkább átbillen a digitális pénz, digitális fizetési megoldások és online tranzakciók felé, ráadásul olyan léptékű a változás, melyet sokszor nehéz igazán átlátni és nyomon követni. Egy biztos, a fejlődést nem lehet megakadályozni, a változásokkal pedig lépést kell tartani, különben lemaradunk (Katona, 2019).

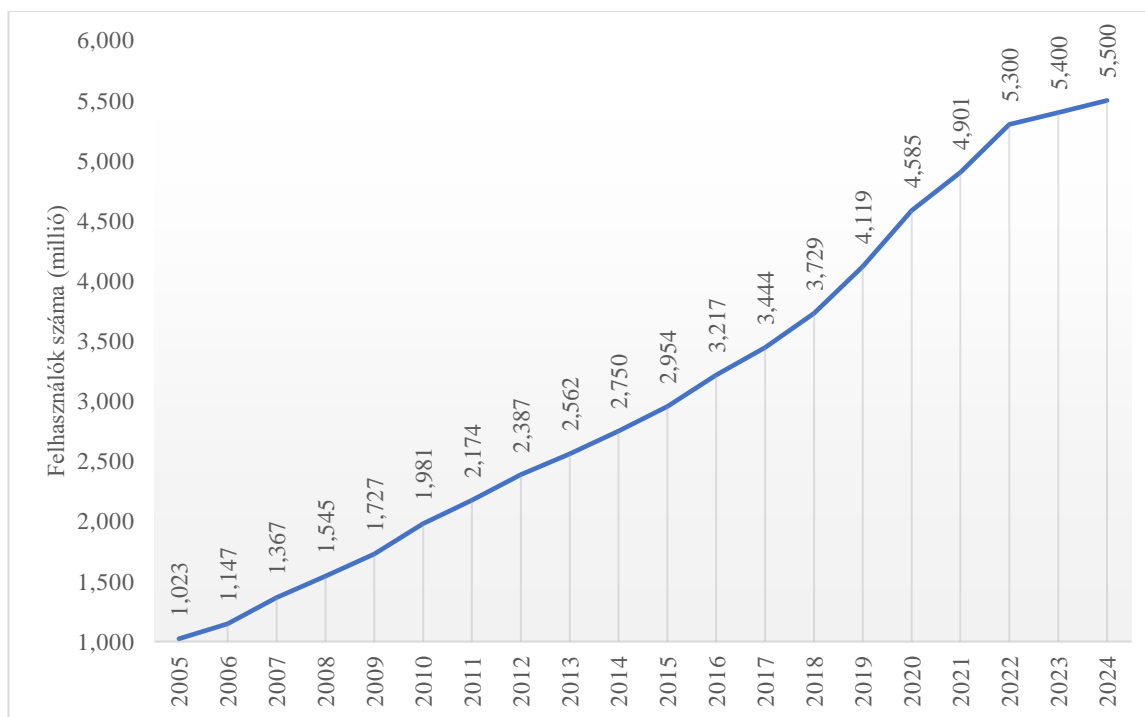
4.1. DIGITÁLIS PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK MEGJELENÉSE

A digitális pénzügyi szolgáltatások, vagy másnéven fintech tulajdonképpen az angol „financial technology” kifejezésből származik, amely pénzügyi technológiát jelent (Katona, 2019). Az utóbbi években sokféle értelmezésben használták, de ma elmondhatjuk, hogy minden olyan tevékenység, illetve folyamat, aminek köze van az innovatív digitális pénzügyi megoldásokhoz, az a fintech körébe tartozik. Ide sorolhatjuk az e-kereskedelmet, az interneten keresztül elérhető mobilbankot, az érintésmentes fizetési lehetőségeket, online vagyonkezelést, de akár a kriptovalutákat is (Európai Unió Tanácsa, 2025).

Jelenleg elmondhatjuk, hogy a fintech virágkorát éljük, azonban alapjait már az 1800-as években lefektették a távíró bevezetésével, illetve a transzatlanti kábel lefektetése révén. A pénzügyi globalizáció első nagy korszaka ezután kezdődött meg, mivel az új technológiák elősegítették, hogy összekapcsolódjon a pénzügyi világ. Óriási mérföldkőnek számított, amikor 1967-ben Barclays Bank bevezette az első bankjegykiadó automatát (angolul: Automatic Teller Machine - ATM), több szakirodalom is ehhez az eseményhez kapcsolja a modern fintech fejlődésének kezdetét, mivel azóta a pénzügy olyan iparággá vált, amely egyre inkább a digitális információk átvitelére és feldolgozására támaszkodik. A legtöbb fogyasztó számára napjainkban az ATM jelenti az egyetlen kapcsolódási pontot, ahol a pénzügyi szolgáltatás fizikai formát ölt, vagyis amikor kézzelfogható, fizikai készpénzt hívhatunk le (Arner et al., 2015).

Katona (2019) szerint a digitális pénzügyi szolgáltatások elterjedése a fogyasztók körében erős kapcsolatban áll az internet népszerűvé válásával, a mobiltelefonok használatával, illetve a 2008-as gazdasági világválsággal.

3. ábra: Internetfelhasználók világszerte 2005 és 2024 között

Forrás: Statista.com (2025) adatai alapján saját szerkesztés³

Az Statista.com (2025) adatait megvizsgálva kiolvasható, hogy 2005-ben világszerte több mint 1 milliárd internetfelhasználót regisztráltak, azonban 2024-re ez a szám már megötszöröződött. Ebben szintén nagy szerepet játszott a mobiltelefonok drasztikus terjedése, főleg a közösségi hálók megjelenésének köszönhetően. A technológia fejlődésének következtében lehetségessé vált az internetfelhasználók szokásainak és viselkedésének nyomon követése, amelyre aztán a szolgáltatások kialakítása során alapozni lehetett (Katona, 2019).

Visszatekintve a történelemre érdekes, hogy a modern fintech kialakulása tulajdonképpen a bankrendszerhez kötődik, amikor az első ATM automata létrejött, azonban később pont a fintech volt az, amely a hagyományos pénzügyi rendszer riválisaként mutatkozott meg. 2008-ban bekövetkezett gazdasági világválság, és ez nagy mértékben megingatta a pénzintézetekbe vetett hitet. A fogyasztók a válság előtt kérdés nélkül a bankokhoz fordultak, kizárólag a már jól ismert befektetési és megtakarítási formákat részesítették előnyben, azonban 2008 után ez megváltozott. Ebben az időben számtalan új fintech vállalkozás jött létre, amely

³ <https://www.statista.com/statistics/273018/number-of-internet-users-worldwide/>

alternatívát kínált, sok esetben kedvezőbb feltételekkel. Sikerükhöz hozzájárult az is, hogy a fogyasztók igényeinek változását gyorsan le tudták követni, ezzel szemben a pénzüintézetek akkoriban leálltak a fejlesztésekkel (Katona, 2019).

4.1.1. BANKI DIGITALIZÁCIÓ

Habár a gazdasági világválság nehéz időszak volt a bankok számára, mégsem akadályozta meg a digitalizáció további fejlődését. Az American Bankers Association felmérései szerint az online bankolás 2011-re széles körben elterjedté vált, amely nagyban köszönhető az Apple-nek, és a 2007-ben kiadott első iPhone-nak (UBS, 2024).

A mobil- és online bankolás jelentős hatást gyakorolt a hagyományos banki szolgáltatásokra, az ügyfelek elvárásainak eleget téve pedig a bankok megkezdték digitális infrastruktúrájuk fejlesztését. Az online banki felületek lehetővé teszik, hogy a felhasználók hozzáférjenek a bankszámlájukhoz, megtekintsék egyenlegüket, utalásokat indítsanak. Eleinte korlátozott opciók álltak rendelkezésre, ma már viszont olyan funkciók is elérhetőek, mint pl. az online hiteligeny, részvények vásárlása, a befektetések nyomon követése, valamint elektronikus számlafizetések. A különböző pénzüintézetek által fejlesztett mobilos alkalmazások viszont már azt is lehetővé teszik, hogy a felhasználók okostelefonon keresztül férjenek hozzá számlájukhoz, és tranzakciókat is indíthatnak. Tapasztalataim szerint manapság már a legtöbben inkább a mobil bankolást preferálják, hiszen nem igényel asztali számítógépet, a telefon pedig mindig kéznél van, és emiatt bárhol, bármikor tudjuk használni. Segítségével sokkal nagyobb kontrollt gyakorolhatunk pénzügyeink felett, mivel az is beállítható, hogy alkalmazáson keresztül értesítéseket kapjunk a tranzakciókról és az aktuális egyenlegünkről, valamint limitet is beállíthatunk vásárlásra, utalásra és készpénzfelvételre. Nagy előnye, hogy sokkal könnyebben és gyorsabban férhetünk hozzá, mivel az applikáció megnyitásához biometrikus azonosítást is bekapcsolhatunk, amellyel csupán egy gombnyomással beléphetünk, így nem szükséges minden alkalommal hosszú kódsorokat begépelnünk. A mobilbank csökkentette a bankfiókok iránti igényt, emellett pedig megjelentek a hagyományos bankok riválisai, az online bankok, melyek kizárólag mobil alkalmazáson keresztül érhetőek el, és képesek sokkal alacsonyabb költségű szolgáltatásokat nyújtani a felhasználóknak (Ranjan, 2024).

Katona (2019) kiemeli, hogy a magyar pénzüintézetek is ugyanúgy érintettek a fintech általi hatásból, hiszen a hazai lakosság körében is népszerűvé vált számtalan fintech cég szolgáltatása, mint pl. a Google Wallet, Apple Pay, PayPal, valamint egyre elterjedtebb a Revolut, amely egyike azon online létező bankoknak, melyekről beszéltem korábban.

1. táblázat: Banki mobilapplikációk értékelése

Bank neve	Applikáció neve	Google Play	Apple App Store	Felhasználók (fő)
Revolut	Revolut	4,8	4,9	~ 60 millió
OTP	OTP Bank HU	4,6	4,7	~ 2 millió
CIB	CIB Bank	4,4	4,6	~ 500 ezer
Erste	George Magyarország	4,7	4,7	~ 500 ezer
Gránit	GRÁNIT eBank	4,6	4,7	~ 100 ezer
K&H	K&H mobilbank	4,7	4,7	~ 1 millió
MBH	MBH Bank App	3,8	4,3	~ 500 ezer
Raiffeisen	my Raiffeisen mobilapplikáció	4,6	4,8	~ 500 ezer
Unicredit	UniCredit mBanking	4,8	4,7	~ 500 ezer

Forrás: Bankmonitor.hu, Google.hu (2025) alapján saját szerkesztés 2025.07.26.⁴

A fent látható táblázatban felsoroltam néhány mobilbank applikációt, és kigyűjtöttem a Google Play, illetve Apple App Store-ban található értékeléseket. A felhasználók nagy része az összes alkalmazást legalább 4 csillagra értékelte, ezekből az adatokból is látszik a mobil bankolás népszerűsége, valamint az emberek elégedettsége a szolgáltatás iránt.

4.2. DIGITÁLIS PÉNZTÁRCÁK ELTERJEDÉSE

Korábban említettem, hogy az okostelefonok népszerűségének növekedése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a mobil bankolás ilyen széles körben elterjedté vált. Azzal, hogy a mobiltelefont egyre több funkcióval látták el, visszaszorította a készpénz, illetve a bankkártya használatát, és megjelentek olyan digitális pénztárcák, amelyek online vásárlásokhoz, illetve személyes bolti tranzakciókhoz is felhasználhatók lettek. Számos e-kereskedelmi cég fejlesztett ki fizetési rendszereket, amik digitális pénztárcán alapulnak, az általuk nyújtott szolgáltatásokat pedig kiterjesztik nemcsak okostelefonra, hanem pl. okosórára vagy táblagépekre is (Muhtasim et al., 2022).

A következőkben bemutatom a legismertebb pénztárcákat.

⁴ <https://bankmonitor.hu/mediatar/cikk/melyek-a-legjobb-mobilappok-es-mit-tudnak/>

4.2.1. GOOGLE PAY

A Google Pay a Google által kifejlesztett digitális pénztárca, valamint fizetési szoftver, amely 2015-ben indult el, és nagyon hamar az egyik legnépszerűbb fizetési platformmá vált. Sikere mögött olyan tényezők állnak, mint pl. az átlátható felület, biztonsági funkciók és különböző pénzügyi szolgáltatásokkal való integráció. A felhasználó számára nyomon követhetők a tranzakciós előzmények, ezért hozzájárul a pénzügyek tudatos kezeléséhez, valamint a kiadások csökkentéséhez (Moorthy – Jeyadevi, 2024). A kártya hozzáadása után az applikáció segítségével lehetőség nyílik boltokban, továbbá az internetes oldalakon keresztül fizetés. Mindez nemcsak egyszerűsíti a fizetést, hanem védelmet is ad a felhasználónak, mivel a tranzakció során a Google Pay nem ad ki bankkártyával kapcsolatos adatokat (Google.com, n. é.).

4.2.2. APPLE PAY

Az Apple Pay funkcióját tekintve hasonló a Google Pay szolgáltatáshoz, a különbség abban rejlik, hogy az előbbi iPhone telefonokra, illetve Apple márkájú eszközökre lett kifejlesztve (OTP Bank, n. é.). Tehát e két fizetési szolgáltatás esetében azt kell figyelembe vennünk, hogy Android, vagy iOS alapú készüléket használunk.

4.2.3. PAYPAL

Bár a PayPal kronológiailag megelőzi a Google Pay, illetve Apple Pay fizetési szolgáltatásokat, mégis utoljára kell említést tennem róla, ugyanis működésének alapja a bevezetésekor egy teljesen új koncepciót foglalt magában. Mielőtt a kriptovaluták megjelentek volna számos próbálkozás történt kriptográfián alapuló fizetési szolgáltatások létrehozására, a PayPal pedig egyike volt ezeknek. Az 1990-es években azonban még csak kevesen használtak internetet, és nem volt igény ehhez hasonló online térben működő fizetési rendszerekre, ezért PayPal kénytelen volt stratégiát váltani. A PayPal közvetítőként működik a vásárló és az eladó között. Azért hozták létre, hogy egy köztes megoldást nyújtson és védelemként szolgáljon, mivel a vásárló nem közvetlenül az eladónak adja meg a fizetési adatait, a PayPal fogja hitelesíteni a tranzakciót (Narayanan et al., 2016).

Az előző részekben kifejtettem, hogy a 2008-as gazdasági világválság jelentős hatást gyakorolt nemcsak a pénzügyi világra, hanem az emberek gondolkodására. Az, hogy a digitális eszközök rövid idő belül képesek voltak elterjedni, megmutatja a felhasználók gyors alkalmazkodóképességét. A mintázat azt mutatja, hogy minél egyszerűbb és praktikusabb egy adott eszköz, annál szívesebben fogják használni.

5. A KRIPTOVALUTA, MINT ÚJ BEFEKTETÉSI LEHETŐSÉG

A digitalizáció hozadéka nemcsak a különböző pénzügyi szolgáltatások megjelenése, illetve elterjedése volt, hanem előirányozta az igényt digitális fizetőeszközök kidolgozására. A Bitcoin volt az első tényleges virtuálisan működő megoldás, amely a pénz problémáit hivatott orvosolni, ideértve a monetáris szuverenitást, továbbá értékállóság kérdéseit. Mielőtt azonban rátérnénk a kriptovalutákra, fontos áttekinteni, hogy megjelenésük előtt hogyan működött a világ, illetve, hogy milyen fizetési módokat különítettünk el (Ammous, 2023).

5.1. A KRIPTOVALUTÁK MEGJELENÉSÉNEK ELŐZMÉNYEI

Ha pénzügyi tranzakciót szeretnénk volna végezni akkor két lehetőségünk volt: készpénzzel fizettünk, vagy olyan közvetített fizetést hajtottunk végre, amelyhez szükségünk volt egy megbízható harmadik félre. Általában e két módszert tudtuk használni vagy ezek kombinációit, viszont elektronikusan csupán az utóbbira volt lehetőségünk (Ammous, 2023).

A FirstVirtual a nevéből is sejtetve az elsők között volt, akik egy olyan vállalatot hoztak létre, mely tisztán virtuálisan működött, ráadásul munkavállalói más-más országokból dolgoztak a cégnek az Interneten keresztül kommunikálva. Azzal a céllal hozták létre, hogy fizetési közvetítőként működjön, a koncepció némileg hasonlított a PayPal jelenlegi rendszeréhez, vagyis a felhasználó regisztrálta bankkártyáját, majd vásárlás esetén a FirstVirtual vette fel a kapcsolatot az eladóval a fizetés részleteivel. Mivel akkoriban a webböngészők éppen csak elkezdték támogatni az olyan titkosítási protokollokat, mint pl. a HTTPS, ezért a kommunikáció e-mailban zajlott, a folyamat pedig sokkal lassabb is volt emiatt (Narayanan et al., 2016). A digitalizáción túl számos próbálkozás történt arra, is hogy egy tisztán elektronikusan működő digitális pénzt hozzanak létre, amely kriptográfián alapul. 1980-tól a 2000-es évekig fellelhetünk projekteket és próbálkozásokat, amelyek később végül megalapozták a jövőt, ilyen volt például a DigiCash, és az E-Gold. Sikertelenségük okához nagyban hozzájárult, hogy ezek a projektek centralizált módon működtek, és ez erősen bekorlátozta a fejlesztéseket. 2008-ban azonban egy ismeretlen fejlesztő vagy fejlesztői csoport Satoshi Nakamoto név alatt létrehozott egy decentralizált modellt, és bemutatta a Bitcoin, „egy peer-to-peer elektronikus készpénzrendszer” címén (Alden, 2023). A közzétett tanulmány ismerteti a Bitcoin célját, valamint működési alapelveit, amelyek közül az egyik legfontosabb, hogy egy olyan virtuális pénz létrehozására törekedtek, amely teljesen független a pénzügyi intézményektől. Szerintük a hagyományos elveken működő pénzügyi rendszerben a felek kénytelenek megbízni egymásban, de ez egyben okot is ad arra, hogy kihasználják saját pozíciójukból fakadó előnyüket. A kereskedőknek tartaniuk kell a vásárlók reklamációjától, a

vásárlók pedig kénytelenek belenyugodni abba, hogy gyakran több személyes adatuk kerül ki idegenek kezébe, mint amennyi szükséges. Ebből következik, hogy a rendszerben előfordulhatnak csalások és visszaélések. A közvetítés alapú működés ráadásul jelentősen megdrágítja a tranzakciókat. Megoldásként egy olyan elektronikus fizetési rendszert vázoltak fel, amely lehetővé teszi két fél számára, hogy egymásnak utaljon pénzt harmadik fél bevonása nélkül (Nakamoto, 2008).

5.2. BITCOIN

Ahhoz, hogy a Bitcoin megvalósuljon több tényezőnek is együttesen kellett hatnia, ezalatt értem az internet elterjedését, illetve a kriptográfiai technológiák fejlődését. Miután Satoshi Nakamoto közzétette a Bitcoin részletező tanulmányt, melyet „Whitepaper” néven is szoktak emlegetni, 2009. január 3-án létrehozta a Bitcoin blokkláncot, azonfelül is az első blokkot. Ez a rendszer forradalmi technológiának számított, mivel az első olyan projekt volt, amely nem igényelte bankok, pénzügyi intézmények, vagy egy harmadik fél jelenlétét a tranzakciók lebonyolításához. Az úgynevezett „proof-of-work” mechanizmus alapja, hogy a bányászok egy szoftvert futtatnak, amely biztosítja a fizetési műveletek feldolgozását decentralizált formában. Az elmélet szerint, ha több személy is futtat egy olyan programot, amely egymástól függetlenül hitelesít egy adott tranzakciót, és ezeket más független bányászok is jóváhagyják, akkor nagy valószínűséggel érvényes tranzakcióról beszélhetünk. Ha 100 vagy akár 1000 bányász is egyértelműen elfogadja, akkor matematikailag nézve lehetetlen megcáfolni annak hitelességét. A folyamat egyik fontos része, hogy teljesen anonim módon működik, a bányászok nem ismerik egymást, így a pénzügyi érdek is kizárható, hogy esetleg az alapján akadályoznának meg érvényes tranzakciókat (Terpin, 2024).

A Bitcoin mögött álló technológiának azonban volt egy másik aspektusa is, mivel egy olyan eszközt hoztak létre, amelynek kínálata szigorúan korlátozott. Nem számít, hány személy használja a hálózatot, mennyire növekszik az értéke, vagy milyen fejlettségű eszközöket használnak a bányászáshoz, mert a forgalomban lévő Bitcoinok száma maximum 21 millió lehet. Semmilyen technikai kibúvó nem létezik, hogy ezt a számot megemeljék, viszont az egyre növekvő kereslet kielégíthető az érték növekedésével, mivel egyre kisebb egységek is megvásárolhatók lesznek. A Bitcoin megjelenése előtt tulajdonképpen nem létezett olyan pénzeszköz, amely korlátolt mennyiségben állt volna rendelkezésre, és amely képes lett volna hosszútávon megőrizni értékét (Ammous, 2023). Nem hiába emlegetik a Bitcoinot úgy, mint a „digitális arany”, Ammous (2023) pedig úgy, mint az emberiség által létrehozott legjobb értékmegőrző eszköz, hiszen idővel sem inflálódik el függetlenül az árfolyamától.

5.2.1. A BITCOIN GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HATÁSAI

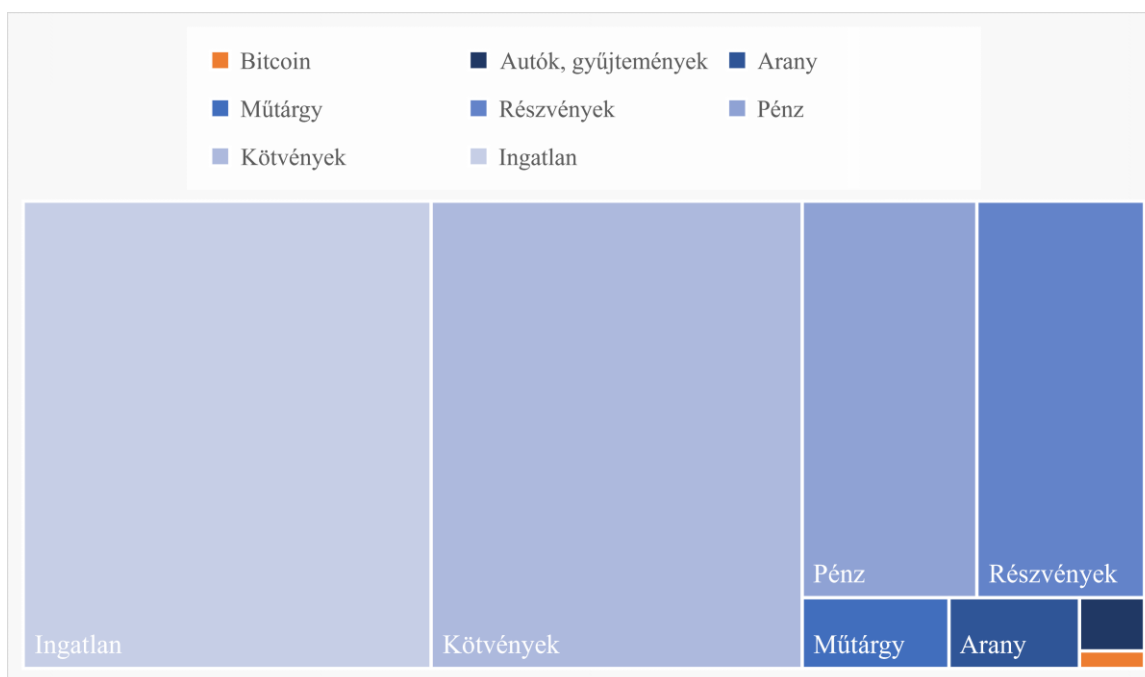
Mivel a Bitcoin darabszáma maximalizálva van, ezért stabilizálhatná azokat a gazdaságokat, melyek inflációs problémákkal küzdenek (Lewis, 2018). Olyan országok, mint Venezuela, Argentína vagy Törökország súlyos pénzromlást szenvedtek el, 2020-ban pedig az infláció mértéke elérte a 3000 százalékot. Ezzel szemben viszont megfigyelték, hogy a Bitcoin elnyelte ezt a hatást, és a tranzakciók száma 40 százalékkal megnőtt (Fernandis, 2024). Számos fejlődő országban a Bitcoin lehetőséget nyújt az emberek számára, hogy hozzáférjenek egy stabilabb pénzügyi rendszerhez, amely mentes a kormányok befolyásától (Lewis, 2018). Ráadásul a kriptovaluták hatékonyabb nemzetközi tranzakciókat is lehetővé tesznek jóval alacsonyabb költségekkel, mint a hagyományos SWIFT bankrendszer (Dilfuza, 2024).

Ammous (2023) szerint a Bitcoin lényege az egyéni szuverenitás lehetősége. Azon túl, hogy gazdasági függetlenséget nyújt, értéke nem függ semmilyen fizikai dologtól, így politikai hatalom, vagy bűnözői csoport sem tudja teljesen elpusztítani vagy elkobozni. Megfigyelhető az is, hogy a mai világ egyre inkább a nem kézzelfogható javak felé tolódik, mivel értékmegőrzés és a biztonság szempontjából sokkal kifizetődőbb. Az arany, amely sokáig jelentős szerepet töltött be a gazdaságokban, fizikai jellege miatt sebezhető és manipulálható, így központosított bankban kerül megőrzésre. A Bitcoinnal végzett ügyletek ezzel szemben sokkal egyszerűbben és olcsóbban végezhetőek, továbbá mindenki hozzáfér, rálat a főkönyvre, amihez csak egy internet elérhetőséggel rendelkező eszköz szükséges.

A Bitcoin nemcsak egy új fizetőeszköz gondolatát testesíti meg, habár tény, hogy egyelőre inkább csak eszközként érdemes hivatkozni rá, mivel magas volatilitása miatt még nem teljesen alkalmas ilyen szerep betöltéséhez. Az, hogy rövid időn belül globálisan népszerűvé vált annak is köszönhető, hogy egy teljesen új eszmét képvisel, és ez szemléletformáló hatással is volt a pénzügyi világra. Megnőtt az igény, hogy az emberek függetlenedjenek a pénzintézetektől, és az állami befolyástól, amely tulajdonképpen olyan belső érték nélküli fiat pénzeket ruház fel fizetőeszközként, melyek akár egyik pillanatról a másikra elinflálódhatnak, ahogy azt Venezuela példájából is láthattuk (Ammous, 2023). A Bitcoin és a kriptovaluták bár egyre növekvő népszerűségnek néznek elébe, még mindig csak kis részét teszik ki a globális gazdaságnak.

Saylor (2024) előző évi adatai alapján a világ teljes eszközállománya körülbelül 900 billió amerikai dollár volt, ebből a Bitcoin mindössze 2 billió dollárt tett ki. A 4. ábrán a jobb alsó sarokban kiemelt sárga téglalap képviseli arányosan a Bitcoin kitettségét, amelyről Michael Saylor a fejlődés ütemét vizsgálva azt jósolja, hogy tovább fog növekedni.

4. ábra: A globális vagyon eloszlása 2024-ben

Forrás: Saylor (2024) adatai alapján saját szerkesztés⁵

Habár elsőre elhanyagolhatónak tűnik, nem szabad elfelejteni, hogy a Bitcoin csupán 17 éves múltra tekint vissza, ráadásul mindazt, amit elért, erős marketing jelenlét nélkül tette, egy ismeretlen programozóval a háttérben (Ammous, 2023).

5.3. AZ ALTCOINOK MEGJELENÉSE

Miután a Bitcoin berobbant a köztudatba, egyre több próbálkozás történt hasonló koncepciók kifejlesztésére. Bár nem létezik rá egyetlen, kidolgozott definíció, összességben elmondható, hogy azokat a kriptoeszközöket szokás altcoinoknak nevezni, amelyek a Bitcoin után jöttek létre. Nehéz meghatározni, hogy ma pontosan hány kriptovaluta létezik, ugyanis nem egyértelmű mely fázistól beszélhetünk ténylegesen egy altcoinról: a bejelentéstől, a bányászat megkezdésétől, vagy a tőzsdéken történő listázás pillanatától (Narayanan et al., 2016).

A Coinmarketcap.com (2025/a) oldal jelenleg 20 millió kriptovalutát számlál, amelyek száma napról napra folyamatosan növekszik. A projektek értékének becslésére a piaci kapitalizációt vizsgáljuk, ezt az értéket pedig úgy kapjuk meg, hogy az adott érme aktuális árfolyamát megszorozzuk a jelenleg forgalomban lévő érmék számával. E mutató alapján

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=O9KnBcWMkpw>

messze a Bitcoin a legnagyobb, vezető szerepét pedig stabilan tartja, míg az altcoinok rangsora gyakran változik (Narayanan et al., 2016).

2. táblázat: A tíz legnagyobb kriptovaluta piaci kapitalizáció szerint

Rangsor	Kriptovaluta	Árfolyam	Piaci kapitalizáció
1.	Bitcoin (BTC)	\$114 473.54	\$2 279 727 639 742
2.	Ethereum (ETH)	\$4 812.46	\$580 899 577 085
3.	XRP (XRP)	\$3.01	\$179 457 114 054
4.	Tether (USDT)	\$1.00	\$167 107 990 694
5.	BNB (BNB)	\$866.76	\$120 728 981 900
6.	Solana (SOL)	\$206.04	\$111 355 560 609
7.	USDC (USDC)	\$1.00	\$67 517 064 228
8.	Dogecoin (DOGE)	\$0.23	\$34 865 586 972
9.	TRON (TRX)	\$0.37	\$34 601 060 481
10.	Cardano (ADA)	\$0.90	\$32 145 471 113

Forrás: Coinmarketcap.com (2025.08.24.) adatai alapján saját szerkesztés⁶

Lényeges kiemelni, hogy a kriptovaluták csoportosíthatók külön kategóriákra is, attól függően, hogy az adott projekt mire specializálódott. A fenti táblázat elemeinél maradván például a Bitcoin fő karakterisztikája az értéktárolás, ezt követően a második legnagyobb kriptovaluta, az Ethereum az okos szerződéseket helyezi középpontba, valamint platformot nyújt más kriptovalutáknak (Coinmarketcap.com, 2025/b). Az XRP előnyei közé tartozik az alacsony tranzakciós költség, a fenntarthatóság, valamint különböző decentralizált alkalmazások (Coinmarketcap.com, 2025/c). Tovább haladva kitűnik két olyan kriptovaluta is, melyeknek árfolyama \$1.00 nem véletlenül, ugyanis az USDT és az USDC tulajdonképpen egy digitális dollár, mivel árfolyamuk 1:1 arányban rögzített az amerikai dollárhoz (Coinmarketcap.com, 2025/d). Több hasonló kriptovaluta is létezik, ezeket gyűjtőnévükön stabilcoinoknak hívjuk. Ami még érdekes lehet a táblázatból, az a Dogecoin. Ellentétben az eddig felsoroltakkal, a projekt mögött nincs komolyabb érték, alapja egy interneten elterjedt mém. Az alkotók célja tulajdonképpen egy olyan kriptovaluta létrehozása volt, amely vonzó lehet szélesebb tömegek számára is, olyanoknak például, akik csupán szórakozás céljából vásárolnának ilyen eszközt

⁶ <https://coinmarketcap.com/>

(Coinmarketcap.com, 2025/e). Ez csupán pár példa a kriptovaluták világából, ebből is látszik, milyen széleskörű szektorról van szó, továbbá milyen sokféle területei léteznek.

5.4. A KRIPTOVALUTÁK ELŐNYEI ÉS HÁTRÁNYAI

Összegezve az elmondottakat, a kriptovaluta egy olyan digitális eszköz, vagy másképpen virtuális pénznem, amelynek működése kriptográfián alapul. Jellemzője, hogy a nap 24 órájában, globálisan elérhető függetlenül a fizetési szolgáltatóktól és pénzügyi intézményektől, bankoktól. Decentralizált tulajdonsága ráadásul lehetővé teszi, hogy két fél egymásnak közvetlenül, vagyis „peer-to-peer” módon utaljon, ehhez pedig bankszámlák helyett egyedi kriptotárcát vagy kriptotőzsdét van lehetőség igénybe venni, mint pl. a Binance vagy a Bybit (Binance Academy, 2024). Előnyei közé tartozik az átláthatóság és az anonimitás, hiszen minden felhasználó egyedi tárcacímmel rendelkezik, tehát egyszerre marad lekövethető és névtelen minden egyes ügylet a hálózaton. Ezt figyelembe véve elmondható, hogy illegális tevékenységekhez nem ajánlott használni, hiszen már volt rá példa, hogy például a Bitcoin tranzakció története alapján buktattak le bűnözőket (Ammous, 2023). Azonban, mint mindennek, a kriptovalutáknak is vannak hátrányai.

Az, hogy teljes mértékű szuverenitást élvezünk egyúttal azt is jelenti, hogy miénk a felelősség. Tehát mindenkinek egyénileg kell tisztában lennie a kriptovalutákat érintő jogszabályokkal, nincs lehetőség visszatérítésre központi ügyfélszolgálat hiányában, és minden kulcsfontosságú belépési adatot kizárólag a felhasználó ismerhet (Tambe – Jain, 2024). A kriptovalutákkal kapcsolatban az utóbbi években nagy mértékben megnövekedtek a csalások, fontos tudatában lenni ezeknek, a kockázatkezeléshez pedig elengedhetetlen a megfelelő informáltság. Ezek a digitális eszközök ráadásul rendkívül magas volatilitással rendelkeznek, nem egyszer fordult már elő az évek során, hogy egy-egy projekt csődbe ment, vagy teljesen eltűnt. Mielőtt a felhasználók a kriptovaluták használata mellett határozunk ajánlott tájékozódni, kutatni, majd a megszerzett ismeret birtokában dönteni arról, hogy mindezek tudatában vállaljuk-e a kockázatokat (Binance Academy, 2024).

6. A PRIMER KUTATÁS ÉS AZ EREDMÉNYEK

6.1. KUTATÁSI KÉRDÉSEK

Szakedolgozatom fő célja, hogy felmérjem a magyar lakosság hozzáállását a kriptovalutákhoz 2025-ben. A szakirodalmi szövegek és statisztikák tanulmányozása során beigazolódott, hogy rendkívül kevés hiteles adat áll rendelkezésre annak megállapítására, hogy a hazai lakosság mekkora része használja ezeket a digitális eszközöket, emiatt úgy érzem nemcsak személyes kíváncsiságomat tudom kielégíteni, hanem új és hasznos eredményekkel is tudnék szolgálni. Több kérdés is felmerült bennem, miután elmélyedtem a témában, hiszen a kriptovaluták kapcsolódnak a digitalizációhoz, a megtakarítási szokásokhoz és a pénzügyi kultúrához is, mivel egy új pénzügyi modellt testesítenek meg, amely más szemléletmódot kíván. Kutatásomban arra koncentrálok, hogy feltárjam milyen szintű tájékozottsággal rendelkezik a magyar lakosság a kriptovalutákról, mellette párhuzamosan pedig a megtakarítási, illetve pénzügyi szokásokat is vizsgálom, figyelembe véve mely tényezők állhatnak összefüggésben egymással.

6.2. A KUTATÁS KÖRÜLMÉNYEI

A kutatásomhoz kvantitatív módszert alkalmaztam, amelyhez az adatfelvételt online kérdőívvel végeztem Google Forms program segítségével. A felmérés összeállítása során arra törekedtem, hogy a felállított hipotéziseimhez tartozó kérdések zárt jellegűek legyenek elősegítve ezzel a hatékonyságot, valamint a kitöltők motivációját. Olyan kérdéseket tettem fel, melyekre választási lehetőségek álltak rendelkezésre, továbbá voltak olyanok is, melyekhez a Likert-skálát használtam. Itt a kitöltők 1-től 5-ig terjedő skálán tudták kiválasztani a rájuk jellemző attitűdöt. Az 1-es érték jelentette az „egyáltalán nem jellemző” hozzáállást, míg az 5-ös érték a „teljes mértékben jellemző” választ jelölte.

Az adatgyűjtés 2025 április és 2025 augusztus között történt, ebben az időintervallumban volt lehetőség válaszokat beküldeni, mielőtt lezártam a kérdőívet.

6.3. A KÉRDŐÍV BEMUTATÁSA

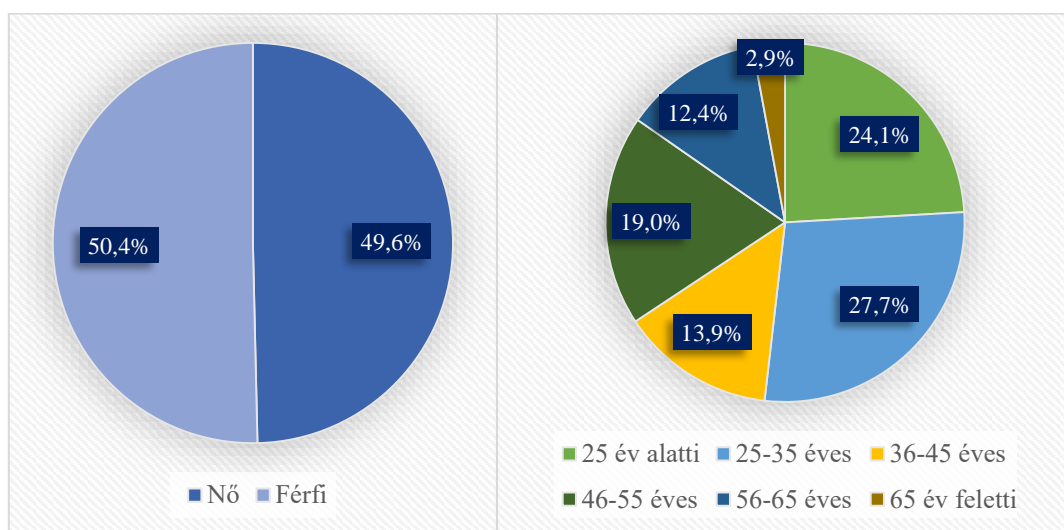
A kérdőívet az átláthatóság kedvéért szakaszokra bontottam. Az első részben könnyebb kérdésekkel indítottam, itt leginkább demográfiai adatok gyűjtése volt a céloim, majd ezután tértem rá a megtakarítási szokások és a pénzügyi tudatosság vizsgálatára. A harmadik szakaszban foglalmaztam meg kriptovalutákkal kapcsolatos kérdéseket, ahol felmértem a kitöltők véleményét, valamint érdeklődési szintjét. A negyedik részben pedig kifejezetten azokat céloztam meg, akik már birtokoltak vagy birtokolnak kriptovalutát.

6.4. A KÉRDŐÍV EREDMÉNYEI

6.4.1. DEMOGRÁFIAI ADATOK

A kutatásom alapját képező kérdőívet összesen 137 fő töltötte ki. Azon kívül, hogy a válaszadók magyarországi lakóhellyel rendelkezzenek más megkötéseket vagy feltételeket, nem alkalmaztam mivel az volt a célom, hogy minél szélesebb körben mérjem fel a megtakarítási szokásokat, illetve az emberek véleményét a kriptovalutákról hazánkban. Ez sikeresen megvalósult, ugyanis a demográfiai adatok alapján kijelenthető, hogy a minta heterogén.

5. ábra: A kitöltők nemének és életkorának aránya

Forrás: Saját kutatás, 2025

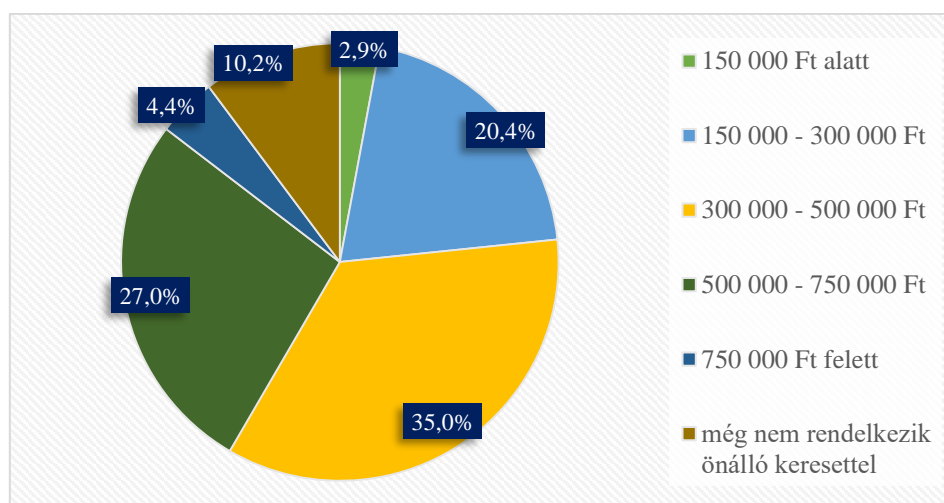
A válaszadók között a nemek aránya kiegyenlített, szám szerint összesen 68 nő (49,6%) és 69 férfi (50,4%) szerepel a kitöltők között, továbbá minden korcsoportot lefednek. Az életkornál kategóriákat alakítottam ki, a legnagyobb arányt a 25-35 éves (38 fő) csoport tette ki, ettől nem sokkal maradt el a 25 év alatti korosztály (33 fő). Véleményem szerint ezek nem meglepő adatok, ugyanis tapasztalataim alapján e két korosztály rendelkezik a legmagasabb online jelenléttel, ezáltal könnyebben jutott el hozzájuk saját kérdőívem is. A középső korosztályból már láthatóan alacsonyabb volt a részvétel, közülük a 46-55 év közötti csoport (26 fő) töltötte ki a legmagasabb arányban. A 36-45 éves (19 fő) válaszadók közel azonos számban képviselték magukat, mint az 56-65 éves (17 fő) csoport. A 65 év felettiektől érkezett a legkevesebb válasz, összesen 4 kitöltőt tudtam elérni.

Fontosnak tartottam megvizsgálni a válaszadók legmagasabb iskolai végzettségét, hogy felmérjem, milyen szintű alpműveltséggel rendelkeznek. Ezt a 22. ábra mutatja be, amely a mellékletekben látható. Az eredmények alapján a felsőfokú végzettséggel rendelkezők vettek

részt a legmagasabb arányban, közülük 45 személy rendelkezik alapszakos diplomával, míg 17 fő mesterdiplomával, vagy annál magasabb képesítést szerzett. Ezt követően a középiskolai végzettség tekinthető a második leggyakoribb válasznak, összesen 41 fő jelölte meg. Szakmai képesítéssel 31 fő rendelkezik, továbbá 3 kitöltő jelölte meg az általános iskolai képesítést.

A kérdőív következő pontjában azt mértem fel, hogy a kitöltők milyen típusú lakhellyel rendelkeznek (23. ábra, lásd mellékletek). Ez azért lényeges tényező, mivel tapasztalataim azt mutatják, hogy a városi és vidéki lakosok eltérően viszonyulhatnak a pénzügyeikhez. Elég csak arra gondolni, hogy a városokban magasabb jövedelmi szintek figyelhetők meg, ezért a háztartások sokkal több lehetőségben gondolkozhatnak a megtakarításukat illetően. A felmérésben lakóhely szempontjából a megyeszékhelyen, illetve a városban lakók (56 fő) részvételi aránya volt a legmagasabb. A fővárosból 19 kitöltő, míg kisebb városokból 36 személy küldte be válaszáat. Olyan illetőből, aki falut jelölt meg lakóhelyként, összesen 26 fő szerepel a mintában. Mint említettem, a lakóhely típusa és a havi nettó jövedelem között megfigyelhető bizonyos mértékű összefüggés, ám itt előfordulhatnak torzulások, hiszen egyáltalán nem biztos, hogy valaki a lakóhelyéhez közel rendelkezik munkahellyel.

6. ábra: A havi nettó jövedelem megoszlása a kitöltők között

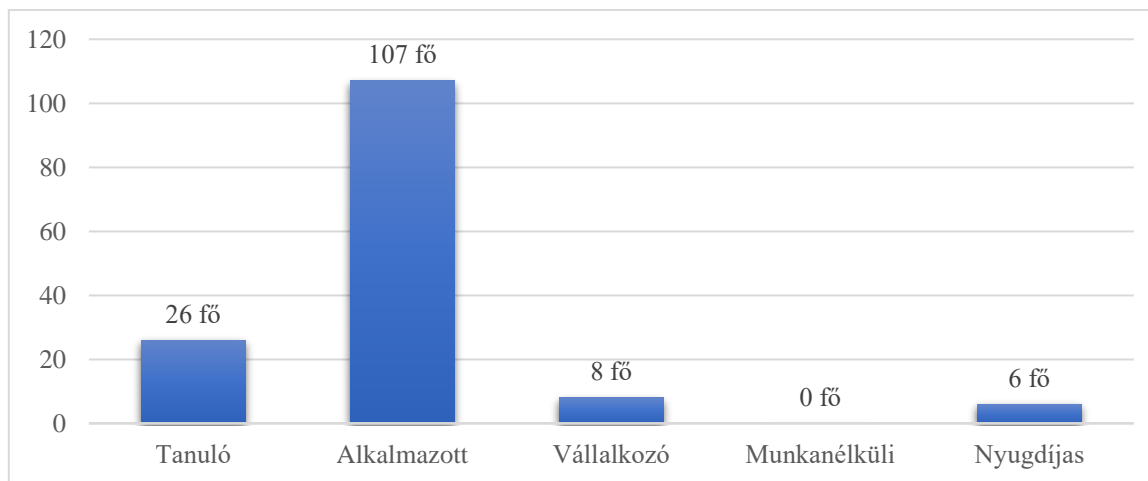

Forrás: Saját kutatás, 2025

A havi nettó jövedelem az egyik kulcs vizsgálati szempontja volt a felmérésemnek (6. ábra). Saját eredményeimet alátámasztják a KSH 2025 januári adatai is, amely akkor havi nettó 459 000 Ft volt (KSH, 2025). Kutatásomból kiolvasható hasonló érték, mivel a válaszadók legnagyobb arányát a 300 000 és 500 000 Ft között keresők teszik ki (48 fő). Őket követi az 500 000 és 750 000 Ft közötti havi nettó jövedelem sáv (27 fő). Figyelemre méltó adat, hogy a kitöltők több mint 20%-a jelölte meg a 150 000 és 300 000 Ft közötti jövedelmet (28 fő), ez

alapján kifejezetten magas arányban keresnek átlagon alul. Ami viszont pozitív eredmény, hogy a résztvevők csupán 2,9%-a keres 150 000 Ft alatt, ebben tanulók is szerepelnek, akik tanulmányaik mellett valószínűleg diákmunkát vállaltak. Összesen 14 személy jelölte meg válaszként, a „még nem rendelkezem önálló keresettel” lehetőséget, ez a helyzet amiatt lehet érdekes, hogy a kitöltők spórolt, esetleg ajándékba kapott pénzükkel milyen módon bánnak. A 750 000 Ft feletti nettó jövedelemszintet mindössze 6 személy jelölte meg a válaszadók közül.

7. ábra: A kitöltők foglalkozása kategóriák szerint

Forrás: Saját kutatás, 2025

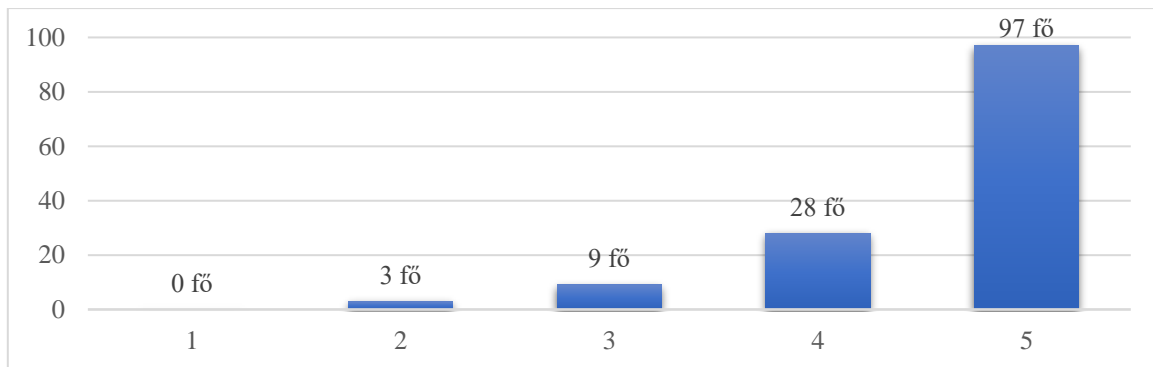
Ezt követően felmértem, hogy a kitöltők mivel foglalkoznak, amely szorosan összefügg a megtakarítási képességgel, nem beszélve arról, hogy más-más kockázatkezelés jellemzi az egyes kategóriákat (7. ábra). A kérdőívben lehetőséget biztosítottam több válasz megjelölésére is, mert feltételeztem, hogy nemcsak egy kategóriába tartoznak a válaszadók. A minta legnagyobb arányát az alkalmazottak teszik ki (107 fő), ezután második leggyakoribb válaszent tanulót jelöltek a kitöltők (26 fő). A nyugdíjasok közül összesen 6 személytől érkezett válasz, vállalkozókból pedig 8 fő vett részt a kutatásban. Munkanélküli státusszal rendelkező nem töltötte ki a kérdőívet. Részletezve az adatokat, olyan kitöltő, aki alkalmazott, de mellette tanulmányokat folytat összesen 6 főt számlál a minta, de olyan válaszadó is volt, aki vállalkozást vezet tanulás mellett (1 fő). Ezenkívül, aki alkalmazott és egyben vállalkozó, 3 fő vett részt a kérdőív kitöltésében.

6.4.2. KÉRDÉSEK A MEGTAKARÍTÁSI SZOKÁSOKKAL KAPCSOLATBAN

Kutatásom ezen részében elsőként azt céloztam meg, hogy felmérjem a kitöltők megtakarítási szokásait, valamint a pénzügyi tudatosság szintjét. 7 kérdésben foglalkoztam a

témával, ahol már alkalmaztam a Likert-skálát is felmérve a válaszadók egyetértését az adott felvetéssel kapcsolatban.

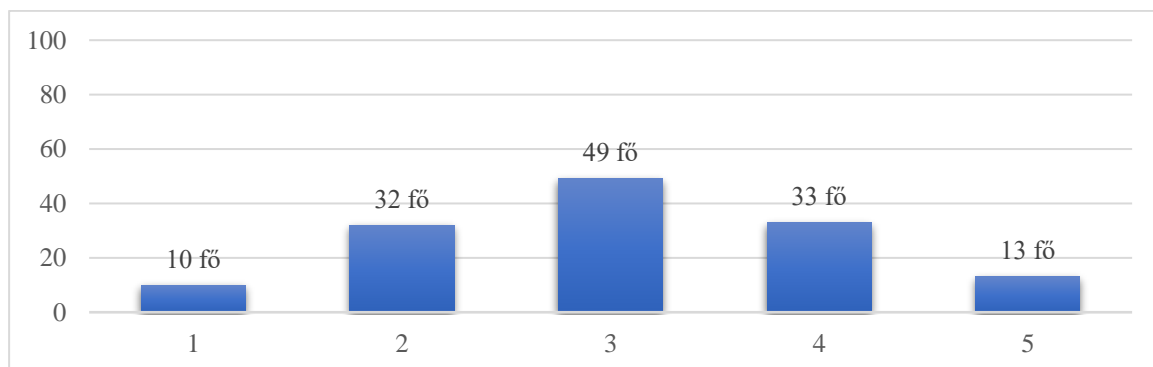
8. ábra: A megtakarítás fontossága a kitöltők szerint

Forrás: Saját kutatás, 2025

Az első kérdésben arra voltam kíváncsi, hogy a kutatásban résztvevők mennyire tartják fontosnak a megtakarítás képzését (8. ábra). Pozitívnak értékeltem az eredmények összegzését, mivel a nagy többség fontosnak (28 fő), vagy rendkívül fontosnak (97 fő) tartja a megtakarítást, és ha ezt a két csoportot egyben vizsgáljuk, akkor a minta teljes számához képest 91% ért egyet a megtakarítási stratégiával. Ezután rákérdeztem arra, hogy a kitöltők mennyire érzik magukat tájékozottnak a különböző megtakarítási formákról, mint például a bankbetétek, állampapírok stb.

9. ábra: A kitöltők tájékozottsága a különböző megtakarítási formákról

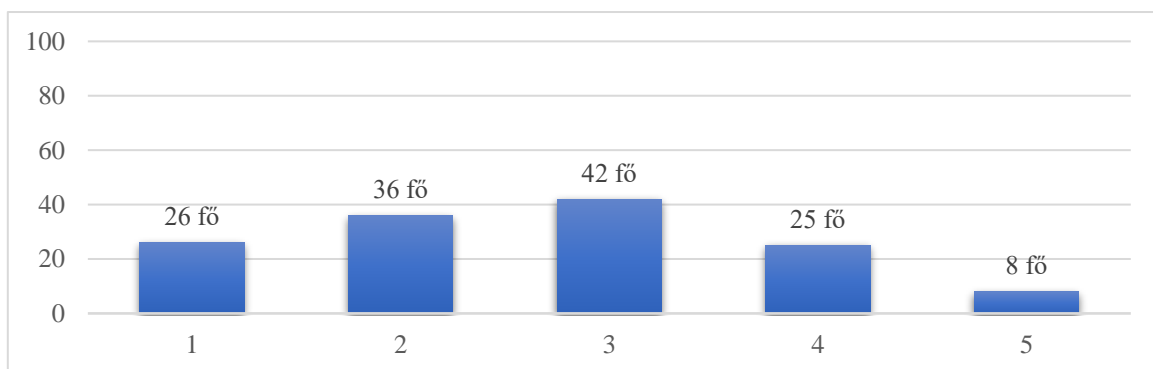
Forrás: Saját kutatás, 2025

A válaszokat megfigyelve kiugró eredményt mutat azoknak a száma, akik bizonytalannak érzik magukat a témával kapcsolatban, a kitöltők átlagosan 3-ra értékelték tájékozottsági szintjüket (9. ábra). Véleményem szerint ez az adat jól szemlélteti, hogy a lakosság pénzügyi edukációjára szükség van. Úgy gondolom, csakis akkor lehet sikeres az egyének megtakarítása, ha a szándékon túl tisztában vannak a lehetőségekkel, valamint ismerik

az alapvető pénzügyi eszközöket. Az előző diagramból kiderül, hogy a kutatásban résztvevők többsége szeretne megtakarítani, kulcsfontosságúnak véli a megtakarítás képzsét, ám a 9. ábra eredményei alapján nem rendelkeznek a kitöltők magabiztos ismerettel. Ha összegezzük azokat a kitöltőket, akik 1-es, 2-es vagy 3-as választ jelöltek meg, vagyis azokat, akik egyáltalán, vagy szimplán nem érzik magukat tájékozottnak, illetve bizonytalanok a témával kapcsolatban, akkor összesen 91 fő jön ki, amely a válaszadók 66,4%-a. Ez azt jelenti, hogy a résztvevők nagyobb aránya érzi magát bizonytalanoknak vagy tájékozatlannak.

Következő kérdésben azt vizsgáltam, hogy a kutatásban résztvevők milyen gyakran keresnek új megtakarítási, vagy befektetési lehetőségeket, amely szoros összefüggésben van az előző adatokkal. Feltételezhetjük, hogy aki kisebb mértékben tájékozott a megtakarítási lehetőségekről, az nem is fog új alternatívákat keresni.

10. ábra: A megtakarítási és befektetési lehetőségek keresésének gyakorisága

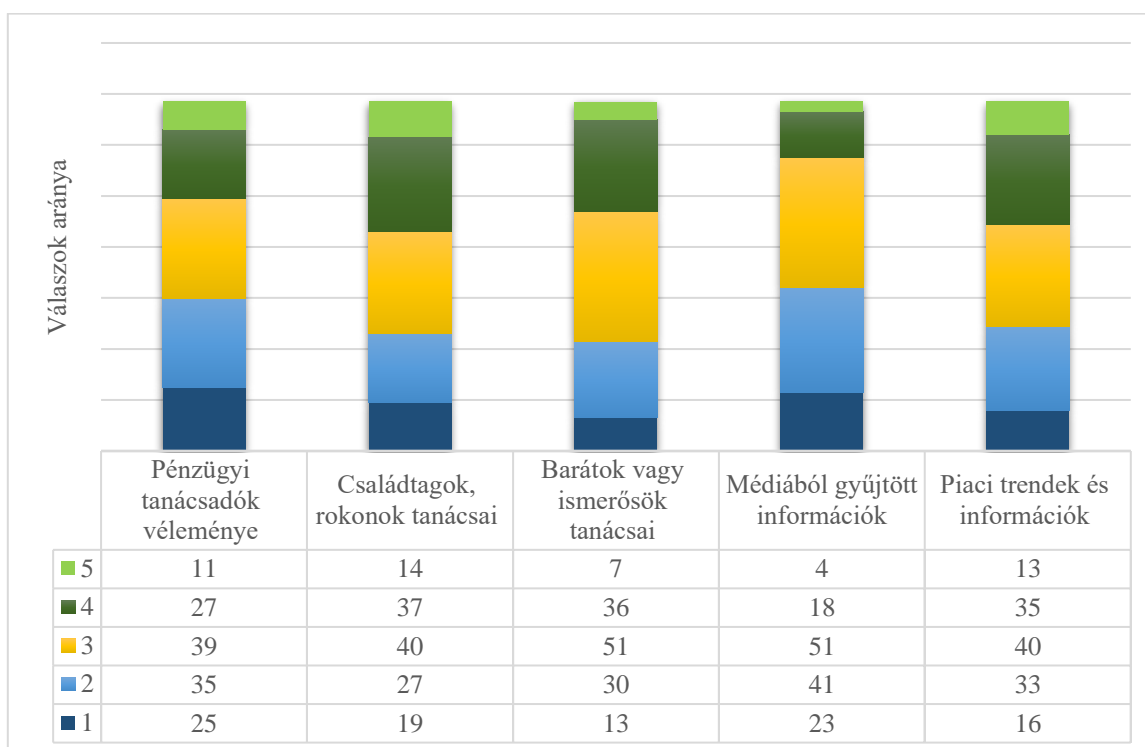

Forrás: Saját kutatás, 2025

A Likert-skála alapján a válaszadók 1-es értékkel tudták kifejezni, hogy egyáltalán nem gyakran keresik az új befektetési és megtakarítási lehetőségeket, míg az 5-ös azt fejezte ki, hogy rendkívül gyakran keresik azokat (10. ábra). Ennél a kérdésnél is sokan éreztek bizonytalanságot, ám megfigyelhető egy sokkal nagyobb kiugró eredmény az 1-es értékre szavazók körében. Ha összegezzük azoknak a számát, akik 4-es vagy 5-ös választ adtak meg, akkor 33 főt kapunk eredményül, tehát kijelenthetjük, hogy a válaszadók 24%-a keres gyakran új megtakarítási és befektetési lehetőségeket. 76% viszont egyáltalán nem, vagy csak nagyon ritkán teszi ezt.

Ezt követően felmértem azokat a lehetséges tényezőket, amelyek hatással lehetnek a befektetési döntések kialakítására, melynél szintén a Likert-skálát hívtam segítségül a kitöltők véleményének érzékletesebb ábrázolása miatt. Az alábbi diagramon láthatók az eredmények, amelyet úgy alakítottam ki, hogy kiolvasható legyen a vélemények megoszlása.

11. ábra: A befektetési döntések befolyásoló tényezői a kitöltők között

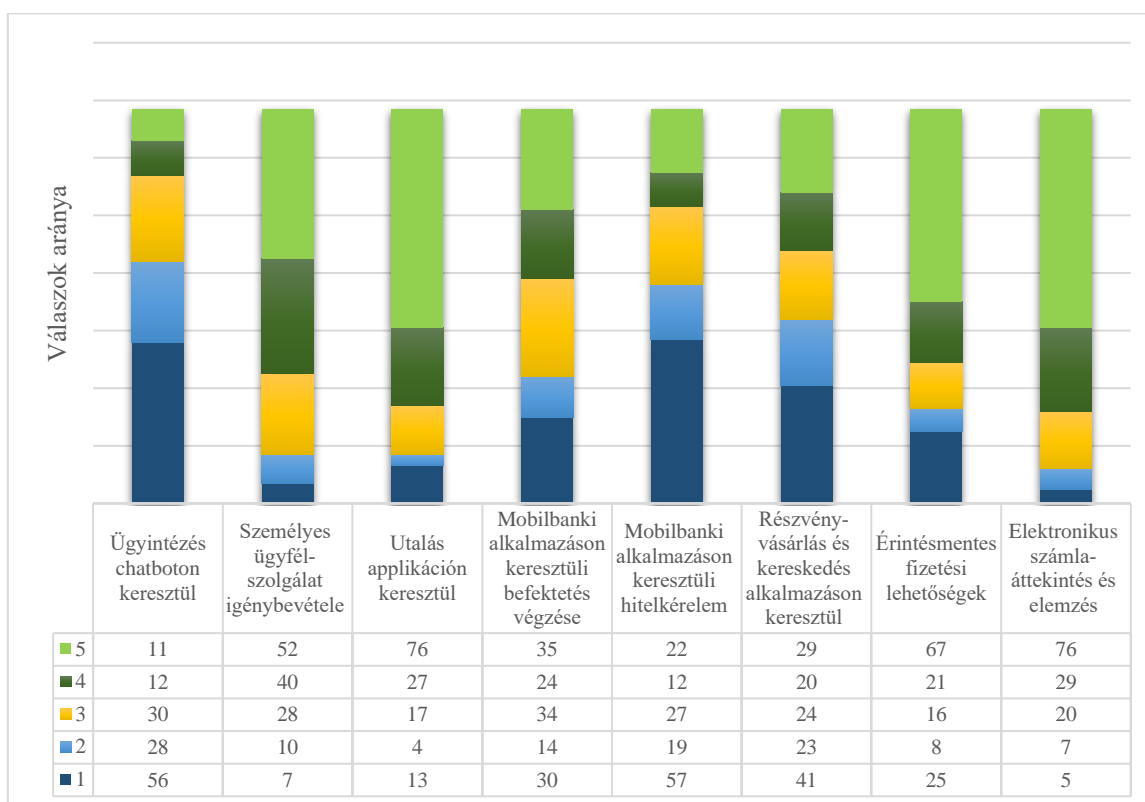

Forrás: Saját kutatás, 2025

A halmozott oszlopdiagramokon a válaszadók teljes száma figyelhető meg, minden tényezőn belül pedig a válaszok aránya, továbbá a közös táblázatban pontosan leolvasható, hogy összesen hány fő szavazott az egyes értékekre. Ennél a kérdésnél arra kerestem a választ, hogy mely tényező befolyásolja a legnagyobb mértékben a kitöltőket. Bár egyértelműen magas számban választottak 3-as értéket, azt feltételezem, hogy ez azt jelenti nem mindig igaz rájuk, de előfordulhat, hogy az adott tényező befolyásolja őket. Az eredmények szerint a legnagyobb arányban „Családtagok, rokonok tanácsai” hatnak a válaszadók döntéseire, mivel 37 fő jellemezte 4-es, és 14 fő értékelte 5-ös osztályzással ezt a tényezőt, amely összegezve 51 személyt jelent. 40 válaszadó jelölte meg a 3-as értéket, tehát e személyek szkeptikusak, de már valószínűleg előfordult, hogy hallgattak családtagjaikra és rokonaikra. A második helyen a „Piaci trendek és információk” opciót jellemezték legtöbbször 4-es (35 fő) és 5-ös (13 fő) válasszal. Összesen 48 fő érzi úgy, hogy a piaci trendek irányadók számukra. Az utóbb vizsgált tényezővel azonos arányban jelöltek a válaszadók 3-as értéket (40 fő). Harmadik helyre került az a tényező, mely „Barátok vagy ismerősök tanácsait” foglalja magában. Habár én az alapján számolom az eredményeket, ahol a válaszadók egyértelműen kifejezték álláspontjukat az adott lehetőség mellett, ennél a tényezőnél megfigyelhető egy kiugró érték a 3-as opciót választók körében, amit 51 személy jelölt meg. A kitöltők úgy érzik, hogy a „Pénzügyi tanácsadók

véleménye” és a „Médiából gyűjtött információk” képesek a legkisebb mértékben befolyásolni őket. Tehát ez alapján a három legnagyobb befolyásoló tényező a befektetési döntések kialakításában a válaszadók családtagjai, rokonai, barátai és ismerősei, valamint a piaci trendek és információk. Véleményem szerint ez egy rendkívül érdekes eredmény. Levonhatjuk a következtetést, hogy a kitöltők számára a bizalom a legfontosabb, és inkább azoknak a tanácsaira hallgatnak, akiket jól ismernek. Saját kutatásra kevésbé alapoznak és pénzügyi szakemberek véleményére sem szívesen hagyatkoznak, ezzel szemben a trendeket előnyben részesítik.

12. ábra: Digitális szolgáltatások népszerűsége a kitöltők között

Forrás: Saját kutatás, 2025

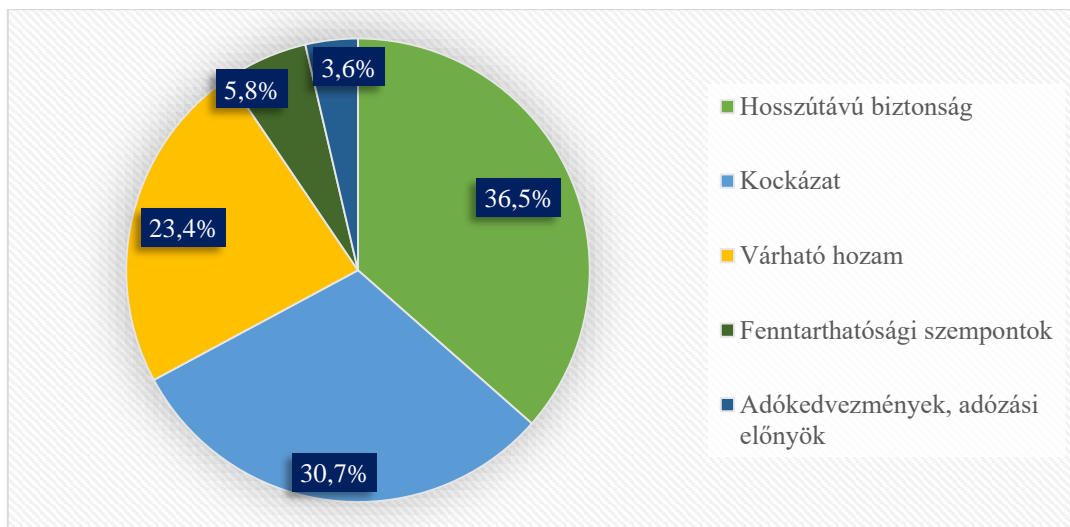
Felmértem továbbá, hogy a válaszadók mennyire preferálják a digitális szolgáltatásokat, amivel következtetni tudok arra, hogy a digitalizáció mekkora szerepet játszik a pénzügyi szokásaikban. Az egyetlen „kakukktójas” a lehetőségek közül a „Személyes ügyfélszolgálat igénybevétele”, ugyanis céljaim között szerepelt összevetni, hogy az elektronikus szolgáltatásokhoz képest mennyire igénylik még a kitöltők a személyes ügyintézését. A kérdőívben 1-es értékkel tudták jelölni a kitöltők, ha egyáltalán nem preferálják az adott tevékenységet, és 5-ös értékkel jelölhették azt, ha rendszeresen igénybe veszik azt. Ennél a kérdésnél jól kirajzolódnak pontosan mely szolgáltatások a legnépszerűbbek, mivel több kitöltő

válaszolt egyértelműbb értékekkel, tehát 1-es vagy 5-ös lehetőséggel. A diagram alapján (12. ábra) kiemelkedik az applikáción keresztüli utalás, illetve az elektronikus számlaáttekintés. Számszerűen 76 fő végez rendszeresen, és 27 fő indít gyakran utalásokat applikáción keresztül, amely nem meglepő eredmény tekintve, hogy az utóbbi években a bankok nagy hangsúlyt fektettek internetbank felületeik fejlesztésére. A mobilbank is egyre népszerűbb tapasztalataim szerint, mivel bármikor elérhető okostelefonról. Ellenőrizhető például a számla egyenlege, tranzakciók és különböző statisztikák, ami miatt az „Elektronikus számlaáttekintés és elemzés” opciót is sokan jellemezték 5-ös (76 fő) vagy 4-es (29 fő) értékkel. Ezt követően a „Személyes ügyfélszolgálat igénybevételét” és az „Érintésmentes fizetési lehetőségeket” jelölték meg magasabb számban a válaszadók, mint rendszeresen igénybe vett szolgáltatásokat. A kutatásom rávilágít arra, hogy bár sok szempontól kényelmesebbé vált online platformokat használni, az emberek ennek ellenére ragaszkodnak a személyes interakciókhoz. Összesen csupán 7 fő jellemezte 1-es értékkel, és 10 fő 2-es értékkel a személyes ügyek intézését, vagyis ezzel kifejezve, hogy nem preferálja a tevékenységet. Ám a másik oldalon 52 személy fejezte ki, hogy rendszeresen veszi igénybe személyesen az ügyintézéseket, továbbá 40 fő válasza alapján gyakran igényli a szolgáltatást. Százalékban kifejezve az előbbi két adatból kiderül, hogy a válaszadók 67%-a fordul gyakran személyes ügyfélszolgálatához. A már említett érintésmentes fizetési lehetőségek is kiemelkednek népszerűségben, mivel a válaszadók közül 67 fő jellemezte 5-ös és 21 személy értékelte 4-es értékkel. Bár itt már megfigyelhető egy magasabb arány, akik 1-es értékkel válaszoltak, azaz ők egyáltalán nem veszik igénybe az érintésmentes fizetést. Valószínűsíthető, hogy inkább a fiatalabb korosztály használja ki ezt a lehetőséget, mivel idősebbek között még nem számít elterjedtnek az okostelefonok magabiztos használata. A „Mobilbanki alkalmazáson keresztüli befektetés végzése” illetve a „Részvényvásárlás és kereskedés alkalmazáson keresztül” lehetőségeknél bár hasonló eredmények születtek, a kitöltők az előbbinél jelölték meg több pozitív választ. Megfigyelhető, hogy a bonyolultabb pénzügyi műveleteknél, ilyen például a befektetés, az emberek alacsonyabb arányban cselekednek önállóan. Az ok, amiért a „Mobilbanki alkalmazáson keresztüli befektetés végzése” több válaszadó által lett megjelölve, hogy a mobilbankon keresztül lehetőség van alacsony kockázatú befektetések végzésére, ilyen a betétlekötés. Ezzel szemben a részvények magasabb kockázati szintű eszköznek minősülnek. A „Mobilalkalmazáson keresztüli hitelkérelem” szintén amiatt számít kevésbé elterjedtnek, mert kockázatosabb, nagy hatással lehet az egyének pénzügyeire hosszútávon, emiatt inkább személyesen végzik azt szívesen. Az „Ügyintézés chatboton keresztül” egyértelműen az a szolgáltatás, mely a legkevésbé preferált, feltehetően a szolgáltatás személytelensége miatt. Bár egyszerűbb kérdéseknél jól működhet, a

komplex ügyek intézésre nem feltétlenül alkalmas, a felhasználók pedig még mindig magasabb arányban veszik igénybe a személyes ügyintézés lehetőségét, ahogy az az eredményekből is látszik.

Az eddigiek alapján felmerülhet a kérdés, hogy az egyének pénzügyi döntései mögött milyen motivációk állnak. Az erre vonatkozó kérdésekre a kutatásban résztvevőknek egy választási lehetőségük volt, mivel arra voltam kíváncsi, hogy mi a fő befolyásoló tényező, ami a befektetési döntéseikre hatással van.

13. ábra: A befektetési döntések fő befolyásoló tényezői

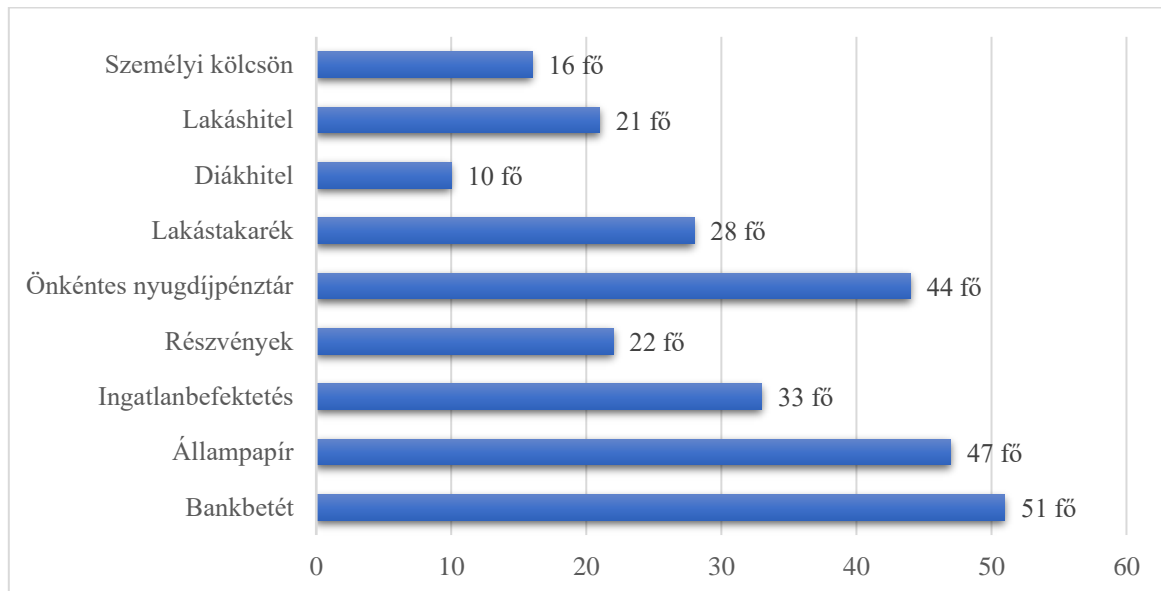

Forrás: Saját kutatás, 2025

A 13. ábra az eredmények megoszlását mutatja be, amely szerint a válaszadók legnagyobb aránya (50 fő) kockázatkerülő, tehát a hosszútávú biztonságot tartja szem előtt. Minél minimálisabb a kockázat, annál vonzóbbnak találják egy adott eszközt. Összesen 42 személy a kockázati szintet mérlegeli elsődleges szempontként, vagyis a lehetőségéhez képest próbál kockázatot vállalni. Ők az a csoport, akik már egy fokkal nyitottabbak a magasabb kockázatú befektetések felé. A várható hozam már egy olyan faktor, melyet kifejezetten a kockázatvállaló beállítottságú kitöltők választottak (32 fő), hiszen általában a magasabb hozamú befektetések kockázata is magasabb. A fenntarthatósági szempontokat (8 fő), illetve az adózási előnyöket (5 fő) csekély arányban jelölték meg a kitöltők, de itt már tájékozottságra vall, ha egy személy e válaszok valamelyikét jelölte meg. Bizonyos pénzügyi eszközöknek nagyobb az ökológiai lábnyomuk, példának okáért vegyük a kriptovalutákat, melyeknek bányászata hatalmas mennyiségű energiát igényel. Az adózást nézve pedig elmondható, hogy más országokhoz képest ma Magyarországon kifejezetten kedvező adózási feltételek vonatkoznak a kriptovalutákra.

Mielőtt azonban rátérnék a kriptovalutákkal kapcsolatos kérdésekre, felmértem azt is, hogy a kitöltők milyen hagyományos pénzügyi eszközökkel és befektetésekkel rendelkeznek, mivel ez megmutatja a kitöltők tapasztalatát (14. ábra). A számokból feltűnik, hogy ennél a kérdésnél több választ is megjelölhettek a kutatásban résztvevő személyek.

14. ábra: A kitöltők befektetési és pénzügyi eszközeinek megoszlása

Forrás: Saját kutatás, 2025

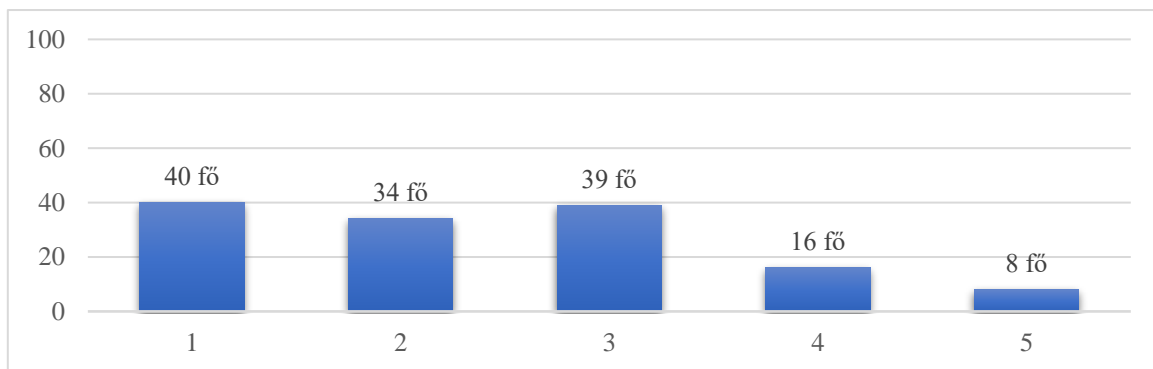
Ha visszatérünk a 13. ábrához, akkor összefüggést láthatunk a befektetési döntések mögött álló motivációk és a befektetési eszközök megoszlása között. A kitöltők nagy része a hosszútávú biztonságot tartja szem előtt, továbbá a kockázatot mérlegeli, ha befektetésre kerül sor, ez a választott befektetési eszközökből is kitűnik. A résztvevők között a legnépszerűbb befektetési eszköz a bankbetét, melyet 51 fő jelölt meg összesen, nem sokkal lemaradva következik az állampapír, ahol 47 válaszadó gyűlt össze. Szintén vezető befektetési forma az önkéntes nyugdíjpénztár, amellyel 44 fő rendelkezik a kitöltők közül. E három eszköztől elmondható, hogy alacsonyabb kockázat jellemzi őket, ez igazolja a válaszadók többségének befektetési attitűdjét. Az ingatlanbefektetés egy rendkívül népszerű és értékálló formája a befektetéseknek, ezt korábban már ki is fejtettem, illetve ábrán is szemléltettem a szakirodalmi áttekintésben (2. ábra). Összesen 33 fő fektette pénzét ingatlanba a válaszok alapján. Az ingatlant megcélzó pénzügyi eszközök közül lakástakarékkal 28 fő rendelkezik, továbbá 21 személy jelölte meg, hogy lakáshitelt vett fel. Kockázatosabb befektetéseket, mint például a részvények, már jelentősen kevesebb válaszadó birtokol, az adatok alapján 22 kitöltőnek van részvény a birtokában. A hitelekre kitérve 16 fő bevallása szerint rendelkezik személyi kölcsönrel, valamint 10 személy diákhittel. Ha visszatérünk a 7. ábrához, akkor

megfigyelhető, hogy összesen 26 kitöltő jelölte meg, hogy tanulói státuszban van, vagyis az adatok alapján kiszámolható, hogy körülbelül a 38%-nak volt szüksége diákhitelre a tanulmányaik során.

6.4.3. KRIPTOVALUTÁK IRÁNTI ÉRDEKLŐDÉS ÉS ISMERETEK

A kérdőívem harmadik részében már célzottan a kriptovalutákkal foglalkoztam, amelynek keretében felmértem a kitöltők tájékozottságát, illetve érdeklődését. Tapasztalataim alapján Magyarországon sokan ambivalens érzéseket táplálnak a kriptoeszközök iránt, ráadásul a lakosság egy része illegális tevékenységként gondol birtoklásukra. Minden pénzügyi eszközre igaz, hogy fontos tisztában lenni a kapcsolatos alapvető információkkal, mielőtt megalapozott véleményt tudnánk formálni. Különösen igaz ez a kriptovalutákra, ezért első kérdésemben arra kerestem a választ, hogy a kitöltők mennyire vannak tisztában a kriptovaluták működésével.

15. ábra: A kitöltők tájékozottsága a kriptovaluták működéséről

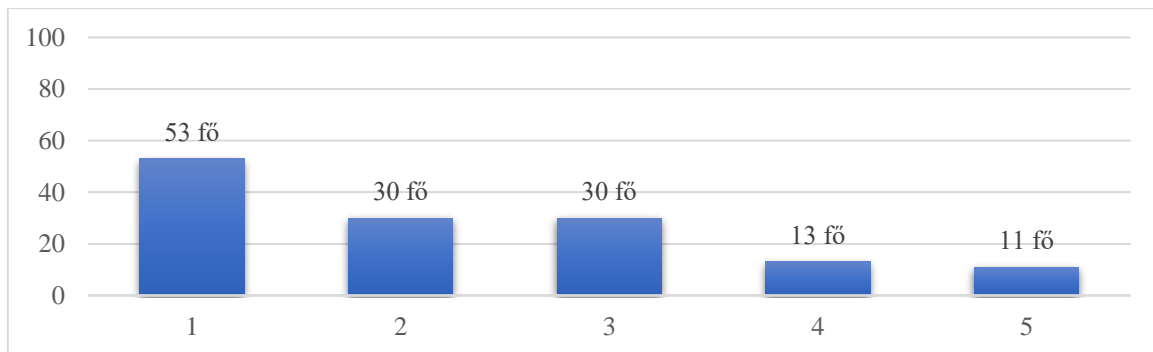
Forrás: Saját kutatás, 2025

Ha megvizsgáljuk a kitöltők megoszlását, akkor azt kapjuk, hogy a válaszadók 82,5%-a 1-es, 2-es vagy 3-as értékkel jellemezte az informáltságát, és mindössze 17,5% értékelte 4-5-ig terjedő értékkel saját tájékozottságának szintjét. Ezek az eredmények összhangban is vannak az általam megfigyelt tényekkel, mivel egyértelműen kevés azoknak a száma, akik magabiztosan tudtak nyilatkozni arról, hogy ismerik a kriptovaluták lényegét (15. ábra).

Ezek után rákérdeztem arra, hogy a válaszadók mennyire érdeklődnek a kriptovaluták iránt, mint befektetési lehetőség, és az eredmények hasonló megoszlást mutattak, mivel itt is a kitöltők 82,5% válaszolt 1-3-ig terjedő értékkel, míg csupán 17,5% jellemezte 4-es vagy 5-ös értékkel az érdeklődését (16. ábra). Ez azt jelenti, hogy azok érdeklődnek főképp a kriptovaluták iránt, akik megalapozott ismerettel rendelkeznek, és ismerik ezeknek az eszközöknek a hátterét, működését stb. Viszont megfigyelhető, hogy a tájékozottság felmérésénél kevesebben jelölték meg az 5-ös értéket, mint az érdeklődés szintjének

vizsgálatánál, vagyis vannak olyan kitöltők, akik bár nincsenek tisztában mindennel, mégis elkötelezettek a befektetési eszköz iránt.

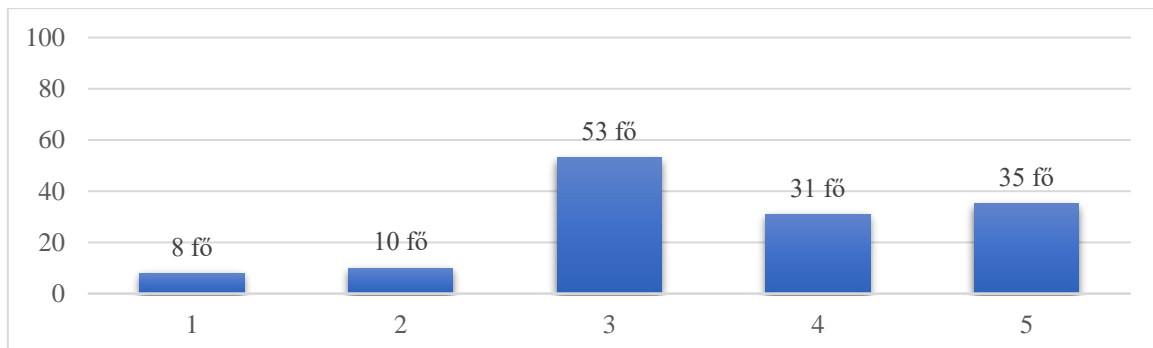
16. ábra: A kitöltők érdeklődése a kriptovaluták iránt

Forrás: Saját kutatás, 2025

A következőkben célom volt felmérni, hogy a válaszadók mennyire tartják kockázatosnak a kriptovalutákat. Bár meglehetősen magas azoknak a száma, akik nem rendelkeznek elég ismerettel, a válaszadók többsége rizikósnak tartja ezt a fajta befektetési lehetőséget (17. ábra).

17. ábra: A kriptovaluták kockázati szintje a kitöltők szerint

Forrás: Saját kutatás, 2025

Az eredmény érdekessége, hogy kiugró azoknak az aránya, akik bizonytalanok, tehát nem foglalnak állást sem amellett, hogy a kriptovaluta kockázatos, sem abban, hogy biztonságos. Ezt követően konkrétan felmértem, hogy a kitöltők között milyen arányban szerepelnek olyanok, akik birtokolnak vagy már birtokoltak kriptovalutát (24. ábra, lásd mellékletek). Számomra meglepő eredmények jöttek ki, ugyanis véleményem szerint a vizsgált minta elemszámához képest figyelemreméltó, hogy 137 válaszadó közül 33 fő, vagyis a résztvevők 24,1%-a válaszolt igennel a feltett kérdésemre. Összesen 104 kitöltő (75,9%) szerepel a mintában, aki nemmel szavazott. Ez az arány megegyezik a 16. ábrán szereplő

eredményekkel. Az alábbi táblázatban összevettem a kapott eredményeket az életkorral, ezzel felmérve, hogy mely korcsoportban számít elterjedtebbnek a kriptovaluták használata (3. táblázat).

3. táblázat: A kriptovaluták használatának megoszlása életkor szerint

Életkor	Igen	Nem
25 év alatt	8 fő (24,2%)	25 fő (75,8%)
26-35 év	17 fő (44,7%)	21 fő (55,3%)
36-45 év	4 fő (21,1%)	15 fő (78,9%)
46-55 év	3 fő (11,5%)	23 fő (88,5%)
56-65 év	1 fő (5,9%)	16 fő (94,1%)
65 év felett	0 fő (0%)	4 fő (100,0%)

Forrás: Saját kutatás, 2025

A szavazók számán kívül a százalékos megoszlás is látszik, hogy az egyes korcsoportokon belül milyen volt a válaszok aránya. A táblázatból kitűnik, hogy a 26-35 éves korszávban számít a legnépszerűbbnek, ráadásul ebben a csoportban közel a kitöltők fele nyilatkozta, hogy már birtokolt kriptovalutát. A 25 év alattiak között is gyakran előfordul, ebben a csoportban a 24,2% szavazott igenlő válasszal, de a 36-45 év közöttiek is körülbelül hasonló arányban nyilatkoztak. A következő táblázatban azt is bemutatom, hogy milyen jövedelmi szint jellemzi a kriptovalutát használók csoportját, mivel a rendelkezésre álló jövedelem nagyban befolyásolja a lehetőségeinket (4. táblázat). Ha egy nagyobb pénzüsszegeből gazdálkodhatunk, akkor a portfóliónkat is ennek megfelelően tudjuk kialakítani, ezzel egyetemben a kockázatvállalásunk is megemelkedhet.

4. táblázat: A kriptovaluták használatának megoszlása a jövedelem szerint

Nettó jövedelem	Igen	Nem
150.000 Ft alatt	2 fő (50,0%)	2 fő (50,0%)
150.000-300.000 Ft	4 fő (14,3%)	24 fő (85,7%)
300.000-500.000 Ft	6 fő (12,5%)	42 fő (87,5%)
500.000-750.000 Ft	15 fő (40,5%)	22 fő (59,5%)
750.000 Ft felett	2 fő (33,3%)	4 fő (66,7%)
még nem rendelkezik önálló keresettel	4 fő (28,6%)	10 fő (71,4%)

Forrás: Saját kutatás, 2025

érdeemesnek tartottam egy közös táblázatban szemléltetni a kapott eredmények átlagát, illetve szórását, illetve egy külön oszlopban feltüntetve a 4-es és 5-ös értékkel válaszolók arányát, tehát akik valószínűnek tartják az adott feltételezést, vagy egyetértenek vele.

5. táblázat: Jövővel kapcsolatos kilátások a kriptovalutákkal kapcsolatban

Feltételezés	Átlag	Szórás	4-5 válaszok aránya
Valószínűnek tartja, hogy a jövőben kriptovalutákba fog fektetni.	2,4	1,4	21,9%
Fontosnak tartja, hogy portfóliójában legyen kriptovaluta.	2,2	1,4	19,0%
Megbízhatónak tartja hosszú távon a kriptovalutákat.	2,3	1,2	16,1%
Valószínűnek tartja, hogy a kriptovaluták a hagyományos megtakarítási formákat felváltják a jövőben.	2,5	1,0	17,5%

Forrás: Saját kutatás, 2025

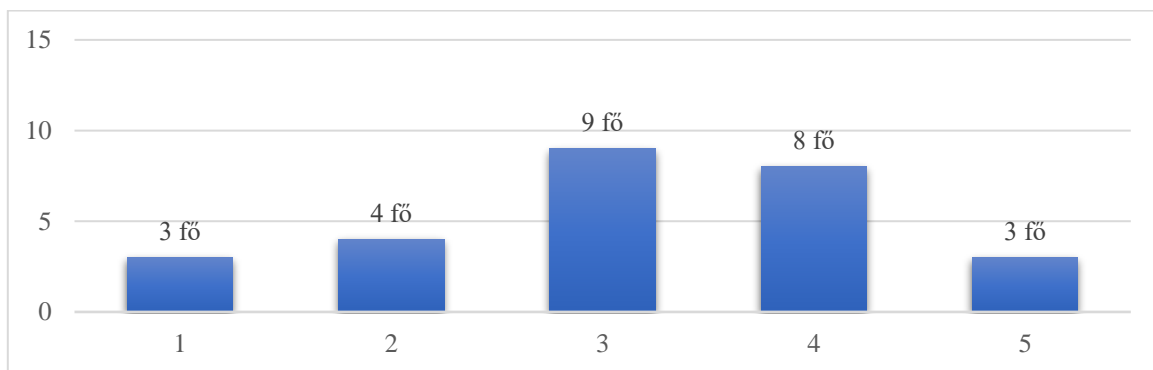
Az adatok alapján egyértelműen kiolvasható, hogy a kitöltők átlagosan minden kérdéshez szkeptikusan viszonyulnak, és túlnyomó többségben inkább negatívan állnak a kriptovalutákhoz, mivel jellemzőbb az 1-es 2-es és 3-as értékkel jellemzett válasz. A szórás 1,0 és 1,4 között mozog tehát közepesnek mondható az átlagtól való eltérés. Érdekes eredménynek tartom, hogy a kérdésre miszerint mennyire valószínű, hogy a kriptovaluták a hagyományos megtakarítási formák helyére léphetnek-e, a négy kérdés közül a legmagasabb átlag erre jött ki, mivel többen szavaztak a középső értékre. Vagyis ez alapján nem vetik el teljesen ezt a forgatókönyvet, de nem is biztosak abban, hogy megtörténhet. Szemléltettem továbbá azt is, hogy milyen arányban születtek válaszok az általam felsorolt feltételezésekre 4-5-ig terjedő értékekkel. Itt a legkevésbé azon válaszadók (16,1%) vannak, akik úgy gondolják, hogy hosszútávon megbízható eszköz a kriptovaluta. Összesen 21,9% vagyis 30 kitöltő biztos benne, hogy a jövőben fektetni fog kriptovalutákba. Az eredmények azt tükrözik, hogy a válaszadók közel azonos számban terveznek fektetni a jövőben is kriptovalutákba (30 fő), mint amennyien tapasztalattal rendelkeznek ezekkel az eszközökkel (33 fő), de van 3 fő, aki végül 4-es értéktől lentebb választott, azaz elbizonytalanodott, vagy épp csalódás érte, ezért nem tervez vásárolni kriptovalutát már a jövőben.

6.4.4. A KRIPTOVALUTÁK HATÁSA A MEGTAKARÍTÁSI SZOKÁSOKRA

A kérdőív utolsó szakaszában három kérdést tettem fel azokat megcélózva, akik már használtak kriptovalutát, mivel kíváncsi voltam milyen hatást gyakorolt a kitöltők pénzügyi szemléletmódjára. Összesen 33 fő nyilatkozott arról, hogy van tapasztalata az említett eszközökkel, ezért természetesen nem tettem kötelezővé a kérdések megválaszolását. Bár itt a minta elemszáma lehetett volna legfeljebb 33, ám a válaszadók közül 6-7 személy mellőzte a kitöltést, emiatt az első kérdésnél 27, míg a másik két kérdésnél 26 fő válaszait tudtam kielemezni. Önmagában ezt pozitív eredménynek könyveltem el, mivel így is viszonylag sok kriptovaluta felhasználót tudtam elérni.

Az első kérdés arra vonatkozott, hogy a válaszadók megtakarítási szokásait mennyire befolyásolták a kriptovaluták (19. ábra). Azok a személyek, akik 4-5-ig terjedő értékkel válaszoltak, úgy érzik, a kriptovaluták hatással voltak a megtakarítási szokásaikra, az eredmények alapján 11 fő tudja elmondani ezt magáról. 9 fő érzi bizonytalannak magát, vagyis azt feltételezem, hogy bizonyos hatásokat már érez, de nem olyan jelentős mértékben, hogy átalakítsa teljesen a befektetési attitűdöket. Összesen 7 fő szavazott 1-es vagy 2-es értékkel, e személyek úgy tapasztalták, hogy a kriptovaluták nem befolyásolnak semmit pénzügyi szokásaik során. Ez alapján elmondható, hogy átlagosan 3,1-es értékkel jellemezhető a hatás, tehát egy nagyon enyhe elbillenés tapasztalható a nagyobb értékek felé.

19. ábra: A kriptovaluták hatása a kitöltők megtakarítási szokásaira

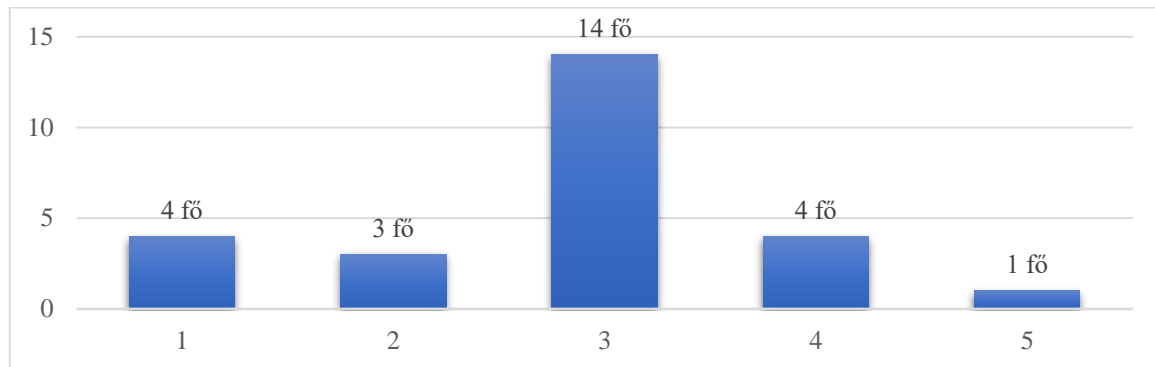

Forrás: Saját kutatás, 2025

Korábban a teljes mintára nézve vizsgáltam a befektetési döntések fő befolyásoló tényezőit (13. ábra), ennél a pontnál viszont indokoltnak tartottam leszűkíteni arra a 33 főre, aki kriptovaluta felhasználó, ezzel kiküszöbölve a bizonytalan válaszokat, mely a 19. ábránál tapasztalható. Az eredményt a 25. ábra mutatja, amely a mellékletekben található. A teljes mintánál egyértelműen a „Hosszútávú biztonság” tűnt ki, mint leggyakoribb válasz, nem sokkal lemaradva a „Kockázat”. Ám ha csupán azon személyeket vizsgáljuk, akik kriptovaluta

felhasználók, egyértelműen látszik, hogy a „Várható hozam” dominál. Ez megerősíti a feltételezést, hogy az esetek nagy részében a kriptovaluták a kockázatvállaló attitűddel járnak együtt. A második kérdésben rátértem arra, hogy a kitöltők mennyire érzik stabilnak és biztonságosnak ezt a befektetési formát (20. ábra).

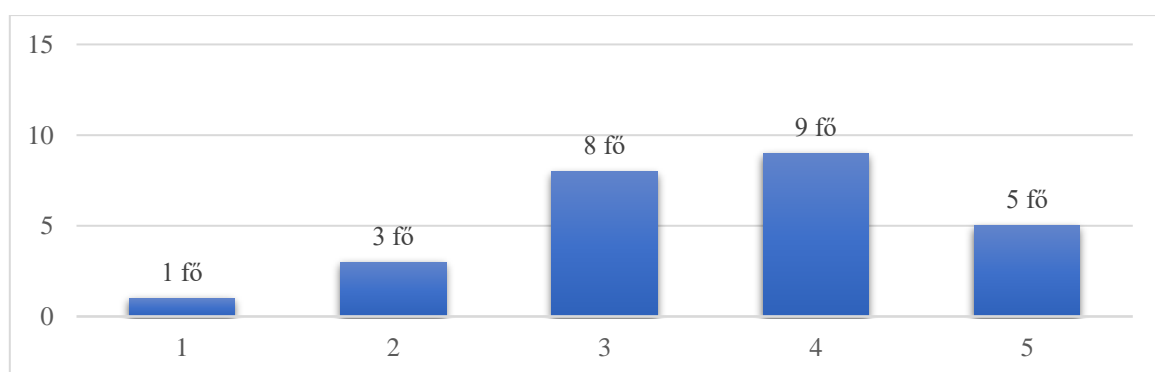
20. ábra: A kriptovaluták biztonságának és stabilitásának megítélése

Forrás: Saját kutatás, 2025

Amiatt tartottam fontosnak feltenni, mivel a szakirodalom szerint a kriptovaluták egyértelműen magasabb kockázatú befektetési eszközöknek minősülnek, viszont gyakran egyéni preferencia kérdése, hogy a felhasználók hogyan érznek velük kapcsolatban. 26 kitöltő adott választ, amelyből kiugró számban voksoltak a középső értékre. Ez jelentheti azt, hogy még nem döntötték el, hogyan vélekedjenek pontosan, ellenben utalhat arra is, hogy túl nehéz volt számukra konkrét választ adni.

21. ábra: A kriptovaluták hatása a pénzügyi jövőre

Forrás: Saját kutatás, 2025

Utolsó kérdésem személyes kíváncsiságból is fakadt, mivel érdekelt, hogy a kriptovalutát használók körében mennyire érzik azt a válaszadók, hogy a kriptovaluták pozitív hatással vannak a pénzügyi jövőjükre (21. ábra). Vagyis figyelembe véve a kockázat mértékét, valamint az ehhez szükséges befektetési attitűdöt, pozitív vagy negatív hatásokat gyakorol-e

ezen eszközök birtoklása. A 4-es, illetve 5-ös értékkel tudták kifejezni a válaszadók, hogy meglátásuk szerint a kriptovaluták pozitív hatással vannak a pénzügyi jövőjükre, a 3-as értékkel fejezheték ki, ha nem biztosak a válaszukban, továbbá 1-2-ig terjedő értékkel jellemezheték, ha negatív hatásokat tapasztalnak. A válaszok arányánál látható egy elmozdulás a magasabb érték felé, vagyis az eredmények alapján a résztvevők bár tudatában vannak a kockázat mértékével, összességében pozitív várakozásaik vannak ezen eszközökkel kapcsolatban.

7. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A következőkben megvizsgálom a dolgozat bevezetésében megfogalmazott hipotéziseket, majd a kapott eredmények szerint értékelem a feltételezéseim relevanciáit.

H1: A lakosság nagy része inkább azokat a hosszútávú befektetéseket, illetve megtakarítási formákat részesíti előnyben, amelyek alacsony kockázattal járnak.

A megállapításom vizsgálatára a kérdőívben két kérdés is a segítségemre volt, az egyik tulajdonképpen igazolta az állításom, a mások pedig megerősítette azt. A befektetési döntések fő befolyásoló tényezői a hosszútávú biztonság (36,6%), valamint a befektetés kockázati szintje (30,7%) volt. Vagyis a feltételezésem helytállónak bizonyult, mivel a válaszadók elsősorban a hosszútávú biztonságra törekednek, továbbá a befektetések előtt a kockázat szintjét mérlegelik. A kitöltők befektetési és pénzügyi eszközeinek megoszlása, amelyben tanulmányoztam a résztvevők portfólióját szintén megerősítette a feltételezés helytállóságát, mivel a legtöbben a bankbetétet (51 fő), és az állampapírt (47 fő) jelölték meg, mint preferált megtakarítás forma.

H2: A magyarok többsége már inkább az online ügyintézészt preferálja.

Ezt abból a szempontból is indokoltnak tartottam, mivel a digitális eszközök és szolgáltatások elterjedése miatt otthonról sokkal egyszerűbben és gyorsabban tudunk ügyet intézni, de akár befektetést is végezni. A feltételezésem itt részben meg kell cáfolnom, mivel meglepően magas számban nyilatkoztak arról, hogy preferálják a személyes ügyfélszolgálat igénybevételét (a kitöltők 67%-a). A digitális szolgáltatások népszerűségének vizsgálatánál az is kiderült, hogy a bonyolultabb pénzügyi műveleteket, mint a mobilalkalmazáson keresztül végzett befektetés, részvényvásárlás jóval kevesebben részesítik előnyben. Tehát hazánkban bár kezd elterjedni a digitális szolgáltatások felé tanúsított bizalom, a komplex műveleteket szívesebben intézik személyes jelenléttel.

H3: A fiatalabb korosztály nagyobb eséllyel fektet kriptovalutákba, mint az idősebb korosztály.

A kérdőív eredményeiből kiderül, hogy a feltételezés helytálló. Összesen 33 fő volt az, aki elmondása szerint már használt vagy jelenleg is használ kriptovalutát, és megfigyelhető, hogy a 26-35 év közöttiek (17 fő), valamint a 25 éven aluliak (8 fő) nyilatkozták a legtöbben azt, hogy már birtokoltak kriptovalutát. Az idősebb korcsoportokat megvizsgálva látszik, hogy az életkor emelkedésével egyre kevesebben voltak kapcsolatban ezekkel a digitális eszközökkel. A 65 év felettek közül már senki nem használt kriptovalutát.

H4: Magasabb jövedelem mellett nagyobb arányban fektetnek be, mint az alacsonyabb jövedelem mellett.

A negyedik hipotézisem során szintén összefüggéseket vizsgáltam a kriptovaluta használat mögött álló tényezőkkel. A kutatás rámutatott arra, ez az állítás nem felel meg a valóságnak, ugyanis minden jövedelem kategóriából képviselték magukat a kriptovaluta felhasználók. Azok közül is birtokolnak vagy már birtokoltak kriptovalutát, akik még nem rendelkeznek önálló keresettel. Tehát a jövedelem szint nem áll összefüggésben azzal, hogy valaki kriptovalutát használ.

H5: A kriptovaluták más befektetési szemléletmódot igényelnek, és ebből fakadóan a felhasználóik pénzügyi viszonyulása is eltérő a hagyományos befektetőktől.

Az ötödik hipotézisemben megfogalmaztam végső feltételezésem, hogy a kriptovaluták hatással vannak a befektetői stratégiára és a megtakarítási szokásokra. Külön is megvizsgáltam a kérdőív azon résztvevőit, akiknek már volt kapcsolata a kriptovalutákkal, továbbá felmértem azt is, hogy a befektetési döntések fő befolyásoló tényezői hogyan változnak a kriptovaluta felhasználók körében. A kutatásom alapján bár a kitöltők többsége a hosszútávú biztonságra törekszik, a kriptovaluta felhasználók nagyobb aránya inkább a várható hozamot (33,3%) veszi figyelembe a befektetési stratégiájában. Ezzel szemben a kérdésre, miszerint a kriptovaluták mennyire voltak hatással a felhasználók megtakarítási szokásaira, igen vegyes válaszok érkeztek. Ezért indokolt további kutatásokat végezni a témában.

Felmerültek bennem további javaslatok a módszertanra vonatkozóan. A jövőben érdemesnek tartom bevezetni az általam használt ötfokú Likert-skálánál egy hatodik érték bevezetését, elkerülve a köztes értékeket, valamint többváltozós statisztikai elemzések elvégzését a mélyebb és részletesebb eredmények érdekében. Fontosnak tartom, hogy a kriptovalutákról szóló hazai kutatások a jövőben több figyelmet kapjanak, mivel úgy gondolom egy szélesebb körű felméréssel lehetne pontosabb képet festeni a hazai kriptovaluta felhasználókról és motivációikról. Szakdolgozatom írása közben megfogalmazódott bennem, hogy a pénzügyi tájékozottság Magyarországon rendkívül megoszlik, ezért javaslatom szerint indokolt lenne az oktatásba beemelni pénzügyi alapképzést támogató foglalkozásokat. Ezzel a fiatalok tisztában lennének alapvető pénzügyi fogalmakkal és lehetőségekkel, ezzel együtt a veszélyekkel, melyek birtokában tudatosabb döntéseket tudnának hozni a pénzügyeiket tekintve. A digitalizáció folyamatos erősödésével egyre többen válnak csalás áldozatává, amely elkerülhető lenne az aktív edukációval. Érdemes az államnak és a bankoknak is új stratégiát kidolgozni arra vonatkozóan, miképp lehetne a kriptovaluták és a mögöttes technológiák

előnyeit a gazdaságfejlesztés és a pénzügyi innováció szolgálatába állítani. Összegezve a következtetéseket a szakirodalom és a kutatási eredményeim alapján, a kriptovalutákkal kapcsolatban növekvő trend figyelhető meg hazánkban, különösen a fiatal korosztályt tekintve, akik fogékonyak a digitális megoldások iránt. Bár megfigyelhető, hogy a kriptovaluták már hatást gyakorolnak a megtakarítási szokásokra, elmondható, hogy még nem érkezett el az áttörés. Globálisan megfigyelhető, hogy a kriptovaluták azokban az államokban terjedtek el, ahol a gazdasági helyzet kritikussá vált. Az, hogy Magyarországon magas számban vásárolnak állampapírt, illetve rendelkeznek bankbetéttel arra utal, hogy hazánkban az állam felé tanúsított bizalom magas, ezért nem indokolt kockázatosabb befektetési formákat keresni. Véleményem szerint az, hogy a kriptovaluták népszerűsége emelkedni fog-e, a gazdasági helyzet változásától függ.

6. táblázat: A hipotézisek és az eredmények összefoglalása

Hipotézis	Vizsgálati módszer	Saját kutatási eredmény leírása	Eredmény
H1: A lakosság nagy része inkább azokat a hosszútávú befektetéseket, illetve megtakarítási formákat részesíti előnyben, amelyek alacsony kockázattal járnak.	Megosztlás	A válaszadók elsősorban a hosszútávú biztonságra törekednek, továbbá a befektetések előtt a kockázat szintjét mérlegelik. A legtöbben a bankbetétet és az állampapírt, jelölték meg, mint preferált megtakarítás forma.	Elfogadom
H2: A magyarok többsége már inkább az online ügyintéztést preferálja.	Összehasonlító elemzés	Magas számban nyilatkoztak arról, hogy preferálják a személyes ügyfélszolgálat igénybevételét. A bonyolultabb pénzügyi műveleteket szívesebben intézik személyes jelenléttel.	Elutasítom
H3: A fiatalabb korosztály nagyobb eséllyel fektet kriptovalutákba, mint az idősebb korosztály.	Keresztábla (életkor \times kriptovaluta használat)	A 26-35 év közöttiek, valamint a 25 éven aluliak nyilatkozták legtöbben azt, hogy már birtokoltak kriptovalutát. Az idősebb korcsoportokat megvizsgálva látszik, hogy az életkor emelkedésével egyre kevesebben voltak kapcsolatban ezekkel a digitális eszközökkel.	Elfogadom
H4: Magasabb jövedelem mellett nagyobb arányban fektetnek be, mint az alacsonyabb jövedelem mellett.	Keresztábla (havi nettó jövedelem \times kriptovaluta használat)	Azok közül is birtokolnak vagy már birtokoltak kriptovalutát, akik még nem rendelkeznek önálló keresettel. Tehát a jövedelem szint nem áll összefüggésben azzal, hogy valaki kriptovalutát használ.	Elutasítom
H5: A kriptovaluták más befektetési szemléletmódot igényelnek, és ebből fakadóan a felhasználóik pénzügyi viszonyulása is eltérő a hagyományos befektetőktől.	Megosztlás	A kriptovaluta felhasználók nagyobb aránya inkább a várható hozamot veszi figyelembe a befektetési stratégiájában.	Elfogadom

Forrás: Saját kutatás, 2025

8. ÖSSZEFOGLALÁS

A szakdolgozatom témáját tekintve a pénzügyi tudatossággal, a digitalizációval és a megtakarítások, valamint a kriptovaluták kapcsolatával foglalkozik. Kutatásom alapját az adta, hogy csekély mennyiségű adat áll rendelkezésre Magyarországon a kriptovaluta felhasználók arányáról, valamint, hogy milyen motivációk és tényezők állnak mögötte. Indokoltnak tartottam továbbá megvizsgálni, hogy a kriptovaluták milyen hatásokat gyakorolnak a megtakarítási szokásokra. Szakdolgozatom megírását számtalan külföldi tudományos cikk és konferencia beszélgetés inspirálta, melyek alapján célom volt hazánkra vetítve megvizsgálni a témát.

Áttekintettem a pénzügyi tudatosság tárgykörét, valamint vizsgáltam a magyar lakosság megtakarítási szokásait, beleértve a hagyományos pénzügyi eszközöket, majd a digitalizációra kitérve bemutattam a fintech, illetve a kriptovaluták megjelenését. A szakdolgozat második részében a saját kutatási eredmények kerültek bemutatásra, amely primer kutatáson alapult. Az elkészített kérdőívet úgy állítottam össze, hogy felmérjem általánosságban a kitöltők véleményét, de feltettem olyan kérdéseket is, melyek kifejezetten a kriptovaluta felhasználókat célozták, ezzel megvizsgálva az esetleges befektetési motivációk változását. Az eredmények ismertetésénél különböző ábrákkal és táblázatokkal szemléltettem a kapott adatokat, és összefüggéseket, mellyel az olvasó érdeklődését kívántam fenntartani.

A bevezetésben feltett hipotéziseimet a szakirodalom, és saját tapasztalataim alapján fogalmaztam meg, melyek közül többet sikerült igazolni, de megcáfolni is, ezzel számomra is sok tanulságot hordozott a kutatás. Előirányozta a következtetést, hogy érdemes további kutatásokat folytatni a témában, mivel előreláthatóan a kriptovaluták növekvő népszerűsége fognak szert tenni hazánkban. Felmerültek bennem ezenkívül további javaslatok a módszertanra vonatkozóan, amely elősegítheti a kutatási eredmények pontosítását, és az adatok részletesebb elemzését.

Szakdolgozatom legfőbb kérdését, amely a kriptovaluták hatását vizsgálta a magyar lakosság megtakarítási szokásaira, nemcsak sikerült megválaszolni, de további kutatási irányokat vetett fel, és megalapozta saját elhatározásomat, hogy továbbra is foglalkozzak ezzel a területtel. Elképzelhetőnek tartom, hogy a digitalizáció folyamatos erősödésével a kriptovaluta felhasználók aránya is emelkedni fog, főképp akkor, ha az új generáció eléri a felnőttkort. Az eredmények alapján azonban kijelentem, hogy a kriptovaluták használata az állam felé tanúsított bizalom mértékétől fog függeni a jövőben. Mivel a kriptovaluták jóval magasabb kockázati kategóriába esnek, ezért erősebb motiváció, valamint nagyobb háttértudás szükséges használatukhoz, ezt pedig véleményem szerint egy erős külső hatás tudja kiváltani.

IRODALOMJEGYZÉK

SZAKIRODALOM

1. Alden, L. (2023): Broken Money - Why Our Financial System is Failing Us and How We Can Make it Better. Timestamp Press. ISBN 9798988666318
2. Ammous, S. (2023): Bitcoin Standard - A központi bankok decentralizált alternatívája. Budapest, Scolar Kiadó. ISBN 9789635098255
3. Andor, Gy. (2018): Üzleti gazdaságtan. Budapest, Akadémiai Kiadó. https://mersz.hu/dokumentum/dj300ugt_160/#dj300ugt_157_p1 [Letöltve: 2025. 07. 13.]
4. Arner, D. W. – Barberis, J. – Buckley, R. P. (2015): The Evolution of Fintech: A New Post-Crisis Paradigm? University of Hong Kong Faculty of Law Research Paper No. 2015/047. Elérhető: <https://www.researchgate.net/publication/313365410> [Letöltve: 2025.07.26.]
5. Dilfuza, A. (2024): The Impact of Cryptocurrencies on the Global Economy. European Journal of Management, Economics and Business, 1(3), 201-205. o. [Letöltve: 2025. 08. 16.]
6. Fernandis, N. (2024): Cryptocurrency Particularly Bitcoin as a Hedge Against Inflation: Myth or Reality? PES University. Elérhető: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4998056 [Letöltve: 2025.08.16.]
7. Hergár, E. – Kovács, L. – Németh, E. (2024): A pénzügyi kultúra helyzete és fejlődése Magyarországon. Hitelintézeti Szemle, 23(1), 5-28. o. [Hozzáférés dátuma: 2025.06.28.]
8. Housel, M. (2021): A pénz pszichológiája - Időtlen leckék vagyonról, mohóságról és boldogságról. Budapest, A4C Books. Ford.: Lénárt H. – Lénárt. Sz, lekt.: Havadi K. ISBN 978-615-6088-02-4
9. Katona, I. (2019): A fintech szektor növekedésének hatása a pénzügyi kultúrára és a pénzpiaci szereplőkre. Vállalkozásfejlesztés a XXI. században IX./1. kötet. A negyedik ipari forradalom pénzügyi és környezeti kihívásai. Budapest: Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar. 79–95. o. ISBN 9789634491651ö. ISBN 9789634491668. [Letöltve: 2025. 07. 22.]
10. Lewis, A. (2018): The Basics of Bitcoins and Blockchains: An Introduction to Cryptocurrencies and the Technology that Powers Them. Mango Publishing Group. ISBN: 9781633538016
11. Magyar Nemzeti Bank (2023): A háztartások pénzügyi adatai. Statisztikai Igazgatóság, MNB. ISBN: 9786155318818

12. Moorthy, D. – Jeyadevi, C. J. (2024): An analysis of Google Pay features effecting personal budgeting and saving strategies. *International Journal of Cultural Studies and Social Sciences*, 16–23. o. ISSN: 2347-4777.
13. Muhtasim, D. A. – Tan, S. Y. – Hassan, M. A. – Pavel, M. I. – Susmit, S. (2022): Customer Satisfaction with Digital Wallet Services: An Analysis of Security Factors. *International Journal of Advanced Computer Science and Applications*, 13. évfolyam, 1. szám, 195–206. o.
14. Nakamoto, S. (2008): Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System. Elérhető: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf> [Letöltve: 2025.08.04.]
15. Narayanan, A. – Bonneau, J. – Felten, E. – Miller, A. – Goldfeder S. (2016): Bitcoin and Cryptocurrency Technologies: A Comprehensive Introduction. Princeton, Princeton University Press. ISBN: 9780691171692
16. Pernice, I. G. A. – Scott, B. (2021): Cryptocurrency. *Internet Policy Review*, 10(2). <https://doi.org/10.14763/2021.2.1561>
17. Ranjan, R. (2024): The Evolution of Digital Banking: Impacts on Traditional Financial Institutions. *International Journal of Progressive Research in Engineering Management and Science*, Vol. 04, Issue 09, 2024. szeptember, 753–763. o. [Letöltve: 2025. 07. 26.]
18. Sallay, B. – Csiszárík-Kocsir, Á. (2024): Generációs különbségek és azonosságok a kriptovalutákkal és a blokklánc technológiával kapcsolatos véleményekben. *Vállalkozásfejlesztés a XXI. században – Újszerű meglátások és hagyományos megoldások napjaink gazdasági és társadalmi problémáinak kezelésében*. 2024/1. kötet, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, 213–224. o.
19. Samuelson, P. A. – Nordhaus, W. D. (2016): *Közgazdaságtan*. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 9789630597814
20. Szóka, K. (2021): A pénzügyi kultúra és tudatosság meghatározása és magyarországi helyzete. *Economica*, XII. évf., 3–4. sz., 1–8. o.
21. Tachscherer, B. – Benedek, A. (2019): Befektetői motivációk vizsgálata a kriptovalutával rendelkezők körében. *Multidiszciplináris kihívások, sokszínű válaszok - Gazdálkodás- és Szervezéstudományi folyóirat*, (2), 98-116 o.
22. Terpin, M. (2024): *Bitcoin Supercycle: How the Crypto Calendar Can Make You Rich*. Skyhorse Publishing. 360 o. ISBN 9781510782174

INTERNETES FORRÁSOK

1. Bankmonitor (2025): Otthon Start lakáshitel kalkulátor és feltételek. Elérhető: <https://bankmonitor.hu/otthon-start-hitel/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.18.]
2. Binance Academy (2024): What Is Cryptocurrency and How Does It Work? Elérhető: <https://academy.binance.com/en/articles/what-is-a-cryptocurrency> [Hozzáférés dátuma: 2025.08.26.]
3. Coinmarketcap.com (2025/a): Cryptocurrencies Tracked by CoinMarketCap. Elérhető: <https://coinmarketcap.com/charts/number-of-cryptocurrencies-tracked/> [Hozzáférés dátuma: 2025.08.24.]
4. Coinmarketcap.com (2025/b): About Ethereum. Elérhető: <https://coinmarketcap.com/currencies/ethereum/> [Hozzáférés dátuma: 2025.08.24.]
5. Coinmarketcap.com (2025/c): About XRP. Elérhető: <https://coinmarketcap.com/currencies/xrp/> [Hozzáférés dátuma: 2025.08.24.]
6. Coinmarketcap.com (2025/d): About Tether. Elérhető: <https://coinmarketcap.com/currencies/tether/> [Hozzáférés dátuma: 2025.08.24.]
7. Coinmarketcap.com (2025/e): About Dogecoin. Elérhető: <https://coinmarketcap.com/currencies/dogecoin/> [Hozzáférés dátuma: 2025.08.24.]
8. Diákhitel (2022): 7 kérdés és válasz a diákhitelekrol. Elérhető: <https://diakhitel.hu/aktualitasok/7-kerdes-es-valasz-a-diakhitelekrol/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.17.]
9. Diákhitel (2025): A diákhitel más, mint a többi banki hiteltermék. Elérhető: <https://diakhitel.hu/szuloknek/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.17.]
10. Európai Unió Tanácsa (2025): Digitális pénzügyi szolgáltatások. www.consilium.europa.eu Elérhető: <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/digital-finance/#what> [Hozzáférés dátuma: 2025. 07. 23.]
11. Eurostat (2024): Glossary: Financial assets and liabilities. Elérhető: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Financial_assets_and_liabilities [Hozzáférés dátuma: 2025.07.12.]
12. Google.com (n. é.): Start using Google Pay today. Elérhető: https://pay.google.com/intl/en_ca/about/learn/ [Hozzáférés dátuma: 2025. 07. 26.]
13. Kripto Akadémia (2025): Magyarország az EU legszegényebb országa, mégis csúcsra a kripto iránti érdeklődés. Elérhető: <https://kriptoakademia.com/2025/06/19/magyarorszag->

- [az-eu-legszegegyebb-orszaga-megis-csucson-a-kripto-iranti-erdeklodes/](#) [Hozzáférés dátuma: 2025.06.28.]
14. Központi Statisztikai Hivatal (2024): Lakáspiaci árak, lakásárindex, 2024. I. negyedév. Elérhető: <https://www.ksh.hu/s/kiadvanyok/lakaspiaci-arak-lakasarindex-2024-i-negyedev/index.html> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.13.]
15. Központi Statisztikai Hivatal (2025): Gyorstájékoztató – Háztartások nettó jövedelme, 2025 január. Elérhető: <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/ker/ker2501.html> [Hozzáférés dátuma: 2025.06.29.]
16. Kremmer Gy. – Pöszmet V. (2022): Ezt kell tudni a lakástakarékpénztári megtakarítás felhasználásához. Magyar Nemzeti Bank. Elérhető: <https://www.mnb.hu/letoltes/kremmer-gyongyi-poszmet-vivien-ezt-kell-tudni-a-lakastakarekpenztari-megtakaritas-felhasznalasahoz.pdf> [Letöltés dátuma: 2025.07.17.]
17. Magyar Államkincstár, (2024/a): Állampapírok forgalmazás. Elérhető: https://www.allamkincstar.gov.hu/lakossagi-ugyfelek/allampapir_forgalmazas [Hozzáférés: 2025.07.12.]
18. Magyar Állampapír (2024/b): Fogalomtár. allampapir.hu Elérhető: <https://www.allampapir.hu/fogalomtar/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.13.]
19. Magyar Nemzeti Bank (2024/a): Befektetés, megtakarítás - A megtakarítás fogalma és típusai. MNB fogyasztóvédelmi tájékoztató oldal. Elérhető: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/befektetes-megtakaritas> [Hozzáférés dátuma: 2025.03.01.]
20. Magyar Nemzeti Bank (2024/b): A pénzügyi egészség nem csupán az anyagi helyzettől függ. MNB sajtóközlemény, 2024. október 24. Elérhető: <https://www.mnb.hu/sajtoszoba/sajtokozlomenyek/2024-evi-sajtokozlomenyek/a-penzugyi-egeszseg-nem-csupan-az-anyagi-helyzettol-fugg> [Hozzáférés dátuma: 2025.06.29.]
21. Magyar Nemzeti Bank (2024/c): Klasszikus lekötött betét. Pénzügyi Navigátor. Elérhető: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/befektetes-megtakaritas/megtakaritastipusok/klasszikus-lekotott-betet> [Hozzáférés dátuma: 2025. 07. 12.]
22. Magyar Nemzeti Bank (2024/d): Önkéntes nyugdíjpénztár. Pénzügyi Navigátor. Elérhető: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/nyugdij-celungondoskodas/nyugdijpenztarak/onkentes-nyugdijpenztar> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.17.]

23. Magyar Nemzeti Bank (2024/e): Személyi kölcsön. Pénzügyi Navigátor. Elérhető: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/hitel-lizing/fogyasztasi-hitelek/szemelyi-kolcson> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.18.]
24. Magyar Nemzeti Bank (2025/a): Az aktuális megtakarítási felmérés eredményei – 2025 I. negyedév. Online statisztikai jelentés, 2025. április. Elérhető: <https://www.mnb.hu/letoltes/a-marciusi-megtakaritasi-felmeres-eredmenyei.pdf> [Letöltve: 2025.07.03.]
25. Magyar Nemzeti Bank (2025/b): Ingatlancélú hitelek. Elérhető: <https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/hitel-lizing/jelzalog-hitelek/ingatlan-celu-hitelek> [Hozzáférés dátuma: 2025. 07. 18.]
26. OTP Bank (n. é.): Apple Pay – Lehet a kártyás fizetés még biztonságosabb? Elérhető: <https://www.otpbank.hu/portal/hu/bankkartyasfizetes/apple-pay> [Hozzáférés dátuma: 2025. 07. 26.]
27. OTP Bank (2025): Megtakarítások. OTP Bank honlap – Mikor jöhet jól a megtakarítás? Elérhető: <https://www.otpbank.hu/portal/hu/megtakaritas> [Hozzáférés dátuma: 2025.06.29.]
28. Saylor, M. (2024): Bitcoin 2024 Keynote Speech. Megtekinthető: Bitcoin Magazine [Youtube]. Elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=O9KnBcWMkpw> [Hozzáférés dátuma: 2025.01.10.]
29. Statista.com (2025): Number of internet users worldwide from 2005 to 2024. Elérhető: <https://www.statista.com/statistics/273018/number-of-internet-users-worldwide/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.26.]
30. Süle-Szigeti, B. (2024/a): Mennyi megtakarítása és hitele van egy magyar háztartásnak? Bankmonitor – Médiatár, 2024. május 16. Elérhető: <https://bankmonitor.hu/mediatar/cikk/mennyi-megtakaritasa-es-hitele-van-egy-magyar-haztartasnak/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.02.]
31. Süle-Szigeti, B. (2024/b): A megtakarítások elsöprő többsége a leggazdagabbak kezében van. Bankmonitor – Médiatár, 2024. január 23. Elérhető: <https://bankmonitor.hu/mediatar/cikk/a-megtakaritasok-elsopro-tobbsege-a-leggazdagabbak-kezeben-van/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.03.]
32. Tambe, N. – Jain, A. (2024): Advantages and Disadvantages of Cryptocurrency in 2025. Forbes. 2024.10.29. Elérhető: <https://www.forbes.com/advisor/in/investing/cryptocurrency/advantages-of-cryptocurrency/> [Hozzáférés dátuma: 2025.09.02.]

33. TripleA (2024): Cryptocurrency Adoption is Growing Worldwide. Elérhető: <https://www.triple-a.io/cryptocurrency-ownership-data> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.10.]
34. UBS (2024): The history of digital banking. UBS Women's Wealth. Elérhető: <https://www.ubs.com/ch/en/wealth-management/womens-wealth/magazine/articles/history-of-digital-banking.html> [Hozzáférés dátuma: 2025. 07. 26.]
35. VG (2025): Megtakarítások: hat év alatt duplázódott a magyarok pénzügyi vagyona. Világgazdaság, 2025. április 1. Elérhető: <https://www.vg.hu/penzugy/2025/04/megtakaritasok-hat-ev-alatt-duplazodott-a-magyarok-penzugyi-vagyona> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.03.]
36. Vörös, B. (2025): Havi 91 ezer forint lenne a magyarok átlagos megtakarítása? Bankmonitor – Médiatár, 2025. június 17. Elérhető: <https://bankmonitor.hu/mediatar/cikk/havi-91-ezer-forint-megtakaritas/> [Hozzáférés dátuma: 2025.07.03.]

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. TÁBLÁZAT: BANKI MOBILAPPLIKÁCIÓK ÉRTÉKELÉSE	22
2. TÁBLÁZAT: A TÍZ LEGNAGYOBB KRIPTOVALUTA PIACI KAPITALIZÁCIÓ SZERINT	28
3. TÁBLÁZAT: A KRIPTOVALUTÁK HASZNÁLATÁNAK MEGOSZLÁSA ÉLETKOR SZERINT	43
4. TÁBLÁZAT: A KRIPTOVALUTÁK HASZNÁLATÁNAK MEGOSZLÁSA A JÖVEDELEM SZERINT	43
5. TÁBLÁZAT: JÖVŐVEL KAPCSOLATOS KILÁTÁSOK A KRIPTOVALUTÁKKAL KAPCSOLATBAN	45
6. TÁBLÁZAT: A HIPOTÉZISEK ÉS AZ EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA	51

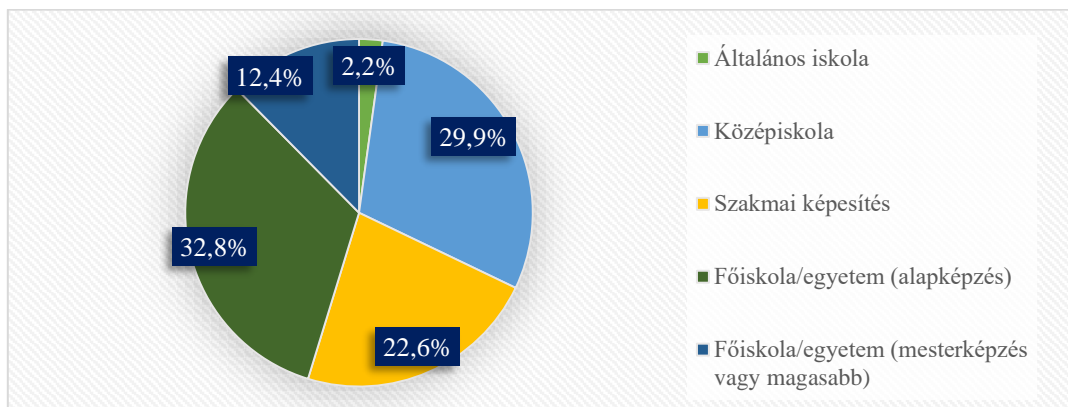
ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ÁBRA: A MEGTAKARÍTÁS ÁTLAGOS ALAKULÁSA A VAGYONI HELYZET SZERINT	12
2. ÁBRA: A LAKÁSÁRAK ALAKULÁSA 2015-ÖS ÉVI FIX BÁZISON	16
3. ÁBRA: INTERNETFELHASZNÁLÓK VILÁGSZERTE 2005 ÉS 2024 KÖZÖTT	20
4. ÁBRA: A GLOBÁLIS VAGYON ELOSZLÁSA 2024-BEN	27
5. ÁBRA: A KITÖLTŐK NEMÉNEK ÉS ÉLETKORÁNAK ARÁNYA.....	31
6. ÁBRA: A HAVI NETTÓ JÖVEDELEM MEGOSZLÁSA A KITÖLTŐK KÖZÖTT.....	32
7. ÁBRA: A KITÖLTŐK FOGLALKOZÁSA KATEGÓRIÁK SZERINT.....	33
8. ÁBRA: A MEGTAKARÍTÁS FONTOSSÁGA A KITÖLTŐK SZERINT.....	34
9. ÁBRA: A KITÖLTŐK TÁJÉKOZOTTSÁGA A KÜLÖNBÖZŐ MEGTAKARÍTÁSI FORMÁKRÓL	34
10. ÁBRA: A MEGTAKARÍTÁSI ÉS BEFEKTETÉSI LEHETŐSÉGEK KERESÉSÉNEK GYAKORISÁGA.....	35
11. ÁBRA: A BEFEKTETÉSI DÖNTÉSEK BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐI A KITÖLTŐK KÖZÖTT	36
12. ÁBRA: DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK NÉPSZERŰSÉGE A KITÖLTŐK KÖZÖTT	37
13. ÁBRA: A BEFEKTETÉSI DÖNTÉSEK FŐ BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐI.....	39
14. ÁBRA: A KITÖLTŐK BEFEKTETÉSI ÉS PÉNZÜGYI ESZKÖZEINEK MEGOSZLÁSA	40
15. ÁBRA: A KITÖLTŐK TÁJÉKOZOTTSÁGA A KRIPTOVALUTÁK MŰKÖDÉSÉRŐL.....	41
16. ÁBRA: A KITÖLTŐK ÉRDEKLŐDÉSE A KRIPTOVALUTÁK IRÁNT	42
17. ÁBRA: A KRIPTOVALUTÁK KOCKÁZATI SZINTJE A KITÖLTŐK SZERINT	42
18. ÁBRA: A KITÖLTŐK ÁLTAL PREFERÁLT KRIPTOVALUTÁK	44
19. ÁBRA: A KRIPTOVALUTÁK HATÁSA A KITÖLTŐK MEGTAKARÍTÁSI SZOKÁSAIRA	46
20. ÁBRA: A KRIPTOVALUTÁK BIZTONSÁGÁNAK ÉS STABILITÁSÁNAK MEGÍTÉLÉSE.....	47
21. ÁBRA: A KRIPTOVALUTÁK HATÁSA A PÉNZÜGYI JÖVŐRE	47
22. ÁBRA: A KITÖLTŐK LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE.....	61
23. ÁBRA: A KITÖLTŐK LAKÓHELYÉNEK TÍPUSA	61
24. ÁBRA: KRIPTOVALUTA FELHASZNÁLÓK ARÁNYA A KITÖLTŐK KÖZÖTT.....	61
25. ÁBRA: A BEFEKTETÉSI DÖNTÉSEK FŐ BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐI A KRIPTOVALUTA FELHASZNÁLÓK KÖRÉBEN	62

MELLÉKLETEK

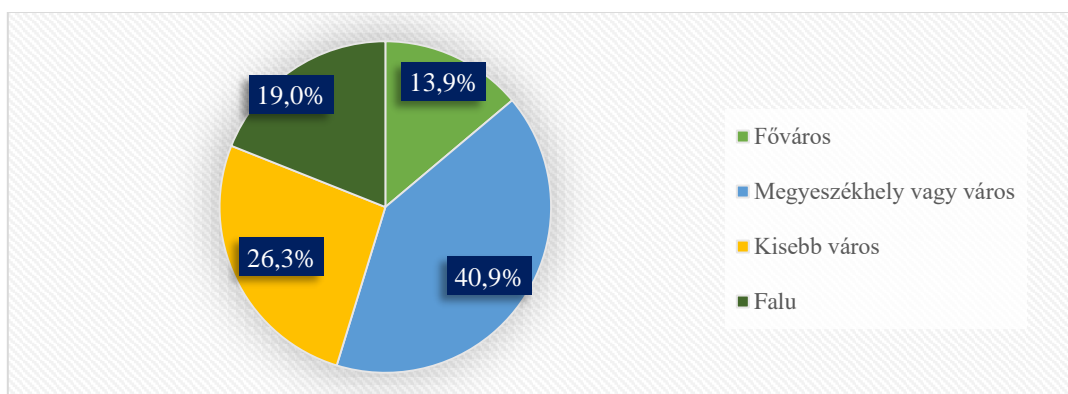
ÁBRÁK

22. ábra: A kitöltők legmagasabb iskolai végzettsége

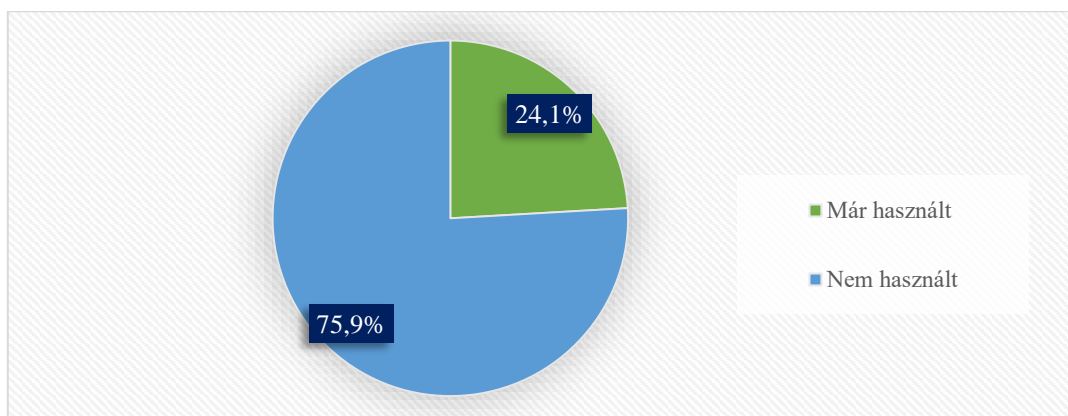
Forrás: Saját kutatás, 2025

23. ábra: A kitöltők lakóhelyének típusa

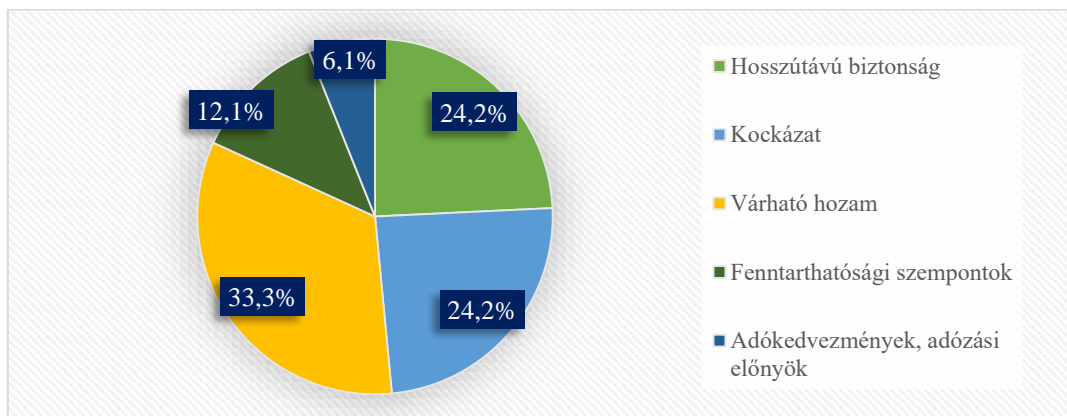
Forrás: Saját kutatás, 2025

24. ábra: Kriptoaluta felhasználók aránya a kitöltők között

Forrás: Saját kutatás, 2025

25. ábra: A befektetési döntések fő befolyásoló tényezői a kriptovaluta felhasználók körében

Forrás: Saját kutatás, 2025

KÉRDŐÍV

A kriptovaluták hatása a magyar lakosság megtakarítási szokásaira

Kedves Kitöltő!

Berta Veronika vagyok, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem gazdálkodási és menedzsment szakos hallgatója. Szakdolgozatomban azt vizsgálom, hogy milyen szerepet töltenek be a digitális eszközök a pénzügyi döntéshozatalban, és milyen tényezők befolyásolják a megtakarítási és befektetési preferenciákat. Ehhez a kutatáshoz kérnék segítséget.

A kérdőív kitöltése **néhány percet vesz igénybe**, teljesen anonim, az adatokat kizárólag a szakdolgozatom elkészítéséhez fogom felhasználni. Különösen azokhoz fordulnék most, akik már rendelkeznek valamilyen pénzügyi tapasztalattal vagy érdeklődnek a befektetések és a kriptovaluták iránt.

Köszönöm, ha időt szánsz a kitöltésre!

(*kötelező kérdések)

I. szakasz: Demográfiai kérdések

1. Neme: *

Férfi

Nő

2. Életkora: *

☐ 25 év alatt	☐ 46-55 év
☐ 25-35 év	☐ 56-65 év
☐ 36-45 év	☐ 65 év felett

3. Legmagasabb iskolai végzettsége: *

- Általános iskola
- Középiskola
- Szakmai képesítés
- Főiskola/egyetem (alapképzés)
- Főiskola/egyetem (mesterképzés vagy magasabb)

4. Lakóhely típusa: *

☐ Főváros	☐ Kisebb város
☐ Megyeszékhely/város	☐ Falu

5. Havi nettó jövedelme: *

- 150.000 Ft alatt
- 150.000 – 300.000 Ft
- 300.000 – 500.000 Ft
- 500.000 – 750.000 Ft
- 750.000 Ft felett
- még nem rendelkezem önálló keresettel

6. Mivel foglalkozik? *

- Tanuló
- Alkalmazott
- Vállalkozó
- Munkanélküli
- Nyugdíjas

II. szakasz: Kérdések a megtakarítási szokásokkal kapcsolatban

1. Ön mennyire tartja fontosnak, hogy megtakarítást képezzen? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem fontos	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon fontos

2. Ön mennyire érzi magát tájékozottnak a különböző megtakarítási formákról (pl. bankbetétek, állampapírok, befektetési alapok)? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon tájékozott

3. Ön milyen gyakran keres új megtakarítási/befektetési lehetőségeket? *

	1	2	3	4	5	
soha	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon gyakran

4. Befektetési döntéseiben mennyire befolyásolják az alábbiak? *

Pénzügyi tanácsadók véleménye

	1	2	3	4	5	
nem befolyásol	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon befolyásol

Családtagok, rokonok tanácsai

	1	2	3	4	5	
nem befolyásol	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon befolyásol

Barátok vagy ismerősök tanácsai

	1	2	3	4	5	
nem befolyásol	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon befolyásol

Médiából gyűjtött információk

	1	2	3	4	5	
nem befolyásol	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon befolyásol

Piaci trendek és információk

	1	2	3	4	5	
nem befolyásol	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon befolyásol

5. Mennyire preferálja az alábbiakban felsorolt szolgáltatásokat? *

Ügyintézés chatboton keresztül

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon preferálom

Személyes ügyfélszolgálat igénybevétele

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon preferálom

Utalás applikáción keresztül

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	o	o	o	o	o	nagyon preferálom

Mobilbanki alkalmazáson keresztüli befektetés végzése

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	o	o	o	o	o	nagyon preferálom

Mobilbanki alkalmazáson keresztüli hitelkérelem

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	o	o	o	o	o	nagyon preferálom

Részvényvásárlás és kereskedés alkalmazáson keresztül

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	o	o	o	o	o	nagyon preferálom

Érintésmentes fizetési lehetőségek (pl. mobilfizetés, okosóra)

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	o	o	o	o	o	nagyon preferálom

Elektronikus számlaáttekintés és elemzés

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	o	o	o	o	o	nagyon preferálom

6. Mi befolyásolja leginkább befektetési döntéshozatalában?

- Kockázat (a befektetés kockázati szintje)
- Várható hozam (a befektetés potenciális nyeresége)
- Egy eszköz fenntarthatósági szempontjai
- Adókedvezmények vagy adózás előnyei
- Hosszú távú biztonság (a befektetés stabilitása hosszabb távon)

7. Milyen pénzügyi eszközzel rendelkezik?

☐ Bankbetét	☐ Részvények
☐ Állampapírok	☐ Önkéntes nyugdíjpénztár
☐ Ingatlanbefektetés	☐ Lakástakarék
☐ Diákhitel	☐ Személyi kölcsön
☐ Lakáshitel	

III. szakasz: Kriptovaluták iránti érdeklődés és ismeretek

1. Ön mennyire van tisztában a kriptovaluták működésével? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	teljes mértékben

2. Ön milyen mértékben érdeklődik a kriptovaluták iránt, mint befektetési lehetőség? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon érdekel

3. Ön mennyire tartja kockázatosnak a kriptovalutákba való befektetést más befektetési formákhoz képest? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon kockázatos

4. Ön birtokol vagy birtokolt-e már valaha kriptovalutákat (pl. Bitcoin, Ethereum)? *

Igen

Nem

5. Ha igen, akkor nevezzen meg párat melyek voltak ezek.

Saját válasz...

6. Ön mennyire tartja valószínűnek, hogy a jövőben fektetni fog kriptovalutákba? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon valószínű

7. Ön mennyire tartja valószínűnek, hogy a kriptovaluták a hagyományos megtakarítási formák helyére léphetnek? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon valószínű

8. Mennyire fontos Önnek, hogy a jövőben a portfóliójában legyen kriptovaluta? *

	1	2	3	4	5	
nem fontos	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon fontos

9. Ön mennyire tartja a kriptovalutákat hosszú távon megbízható pénzügyi eszköznek? *

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon annak tartom

IV. szakasz: A kriptovaluták hatása a megtakarítási szokásokra

1. Amennyiben birtokol kriptovalutát, Ön szerint mennyire befolyásolták a hagyományos megtakarítási szokásait?

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	jelentősen befolyásolt

2. Ha birtokol kriptovalutákat, Ön mennyire érzi stabilnak és biztonságosnak ezt a befektetési formát?

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon biztonságos

3. Amennyiben birtokol kriptovalutát, Ön mennyire érzi azt, hogy a kriptovaluták pozitív hatással vannak a pénzügyi jövőjére?

	1	2	3	4	5	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	nagyon pozitív

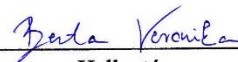
FÜGGELÉKEK

NYILATKOZAT

Alulírott **Berta Veronika**, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, **Szent István Campus, gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak nappali/levelező*** tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy a Szakdolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Gödöllő, 2025. október 27.

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Szakdolgozatot záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Gödöllő, 2025. október 27.

Belső konzulens

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	Berta Veronika
Neptun-kódja:	FWKK15
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☒ BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	Szakdolgozat
A munka címe:	A kriptovaluták hatása a magyar lakosság megtakarítási szokásaira

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)

B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztensi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrektúra, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)
szakirodalmi szövegek fordítása	ChatGPT 5	
stilisztikai, nyelvtani korrektúra	ChatGPT 5	
ötletelés	ChatGPT 5	A kérdőívnél

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka mellékletében való csatolása szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott eszköz verziója, elérhetősége	MI-neve, Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....

.....

.....

.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helytállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: Gödöllő, 2025. október 27.

Hallgató aláírása

Konzulens/Témavezető aláírása